

Kmečki koledar • Bauernkalender
2014

Irene in Eduard Rauter

kmetija pri Vedenu/vlg. Wendendl; Mele, Šmohor/Mellach, Hermagor

Januar 2014

PONEDELJEK • MONTAG	TOREK • DIENSTAG	SREDA • MITTWOCH	ČETRTEK • DONNERSTAG	PETEK • FREITAG	SOBOTA • SAMSTAG	NEDELJA • SONNTAG
30	31	Novo leto	01 ●	Bazilij	02	Genovefa
trije kralji	06	Rajmund	07	Severin	08	Viljem
06	07	08	09	Julian	10	Pavlin Ogl.
Hilarij	13	Oton, Feliks	14	Pavel pušč.	15	Anton pušč.
13	14	15	16	Marcel	17	Marjeta Ogr.
Fabijan, Sebastian	20	Neža (Jana)	21	Vincenc	22	Agrarni sejem/Agrarmesse ALPE ADRIA (Celovec/Klagenfurt)
20	21	22	23	Henrik	24	ALPE ADRIA (Celovec/Klagenfurt)
Angela Merici	27	Tomaž Akv.	28	Valerij	29	Francišek Sal.
27	28	29	30	Martina, Hiacinta	31	Spr. ap. Pavla
				Janez Bosko		4. ned., Timotej, Tit
						26
						01
						02

- 01 kozorog/Steinbock 02 vodnar/Wassermann 03 ribka/Fische 04 oven/Widder 05 bik/Stier 06 dvobjeka/Zwilling 07 rak/Krebs 08 lev/Löwe 09 devica/Jungfrau 10 tehnicna/Waage 11 skorpijon/Skorpion 12 strellec/Schütze
 01 sekanje lesa 02 presajevanje rastlin 03 prlivanje rožam 04 gnojeni Dungen 05 rez sadnega dreva 06 sajenje dreves in grmov 07 striznjekas Roane schneiden 08 trebljenje plevela Jaten und Unkrautbekämpfung 09 ukuhovanje, obiranje, skladitev sadja Einkochen, ernten, lagern Obststage 10 mlaj Neumond 11 polna luna Vollmond

KMETIJA V ŠTEVILKAH

37 ha gozda, 10 ha travnikov, 4 ha polja, krave dojilje, turziem na kmetiji.

DER BAUERNHOF IN ZAHLEN

37 ha Wald, 10 ha Wiesen, 4 ha Acker, Mutterkuhhaltung, Ferienwohnungen.

Irene in Eduard Rauter kmetija pri Vedenu, vlg. Wendendl Mele, Šmohor/Mellach, Hermagor

»Treba se je razveseliti ob lepoti življenja.«

Pri Vedenu v Melah živi družina Rauter v treh generacijah na zelo lepo urejeni kmetiji na robu spodnje Ziljske doline. Rauterjevi imajo že dolgo tradicijo na Vedenovi domačiji, saj so se Eduardovi predniki priselili že leta 1863 in Mele, kjer danes živita Eduard in Irene Rauter s svojimi odraslimi otroki in mamo Michaelo.

Eduard je bil kot najstarejši sin predviden za prevzem kmetije. Tako ga je izobraževalna pot vodila tudi na Salzburško, kjer je maturiral v Elixhausnu na višji kmetijski šoli »Ursprung«. Po maturi se je vrnil na Koroško in bil najprej strokovni učitelj na kmetijski strokovni šoli »Stiegerhof« v Diči vasi, nato se je kmalu zaposlil pri Uradu koroške deželne vlade na oddelku za kmetijstvo, kjer je sedaj že več kot 20 let v službi. »Že kot mladostnik sem si zastavil cilj, da bom izvedenec za kmetijstvo in gozdarstvo. Pri izpostavi urada deželne vlade v Šmohoru sem pristojen za podpiranje kmetij pri raznih investicijah in za izvedeniška mnenja v gozdarstvu in kmetijstvu,« pripoveduje Eduard iz svojega poklicnega življenja.

Življenje pri Vedenu je po poroki Irene in Eduarda 1986 postalno pisano in napolnjeno z otroškim življavom, saj so se zapored rodili otroci Lisa, Edi in Lukas. Slep ko prej se Vedenova kmetija ukvarja z več kmetijskimi panogami, z rejo krav dojilj, z gozdarstvom in turizmom na kmetiji. »Zame je bilo jasno, da bom poleg kmetije hodil v službo in zato je bilo treba kmetijo prestrukturirati. Moja starša sta kmetijo vodila glavnopoklicno. Tedaj smo pridelali še mleko in v turizmu smo ponujali sobe z zajtrkom. Kmetijo sem prevzel leta 1995 in jo preusmeril v rejo krav dojilj. Že prej pa sta z Irene začela obnavljati staro kmečko hišo. Važno jima je bilo, da ohranita vzdušje v starici in njeni tipični arhitekturo, saj ima hiša tudi v prvem nadstropju kamnite stene, kar je neobicajno. »Iz spoštovanja sta se preselila moj oče in moja mama v hišo, ki je bila namenjena gostom in si tam uredila stanovanje. Tako smo od začetka najine poroke imeli dve gospodinjstvi in to se je zelo dobro obneslo. Skozi vsa leta smo se vse generacije zelo dobro razumelo in to velja tudi še danes.«

S turizmom so začeli pri Rauterjevih starši v 1960-ih letih. »Turizem v okolici Preškega jezera se je že začel v 1950-ih letih, naše

malo oddaljene vasi pa so potem sledile. Moja starša sta se uspešno ukvarjala s turizmom in poleg naše stanovanjske hiše zgradila prav hišo s sobami za goste. Midva z Irene sva to hišo preuredila v apartmaje, od katerih še vedno štiri oddajamo. V ostalih pa so se nastanili najini otroci Lisa, Edi s prijateljico Saro in Lukas. Pri apartmajih dosežemo 80-100 dni zasedenosti na leto, s čimer smo kar zadovoljni. Poleti pridejo gostje, ki jih zanima narava in se hodojo kopat na Preško jezero, pozimi pa profitiramo od smučišča na Mokrinah, kjer je vedno dovolj snega in se gostje radi pripeljejo smučati. »Vse delo z gosti in turizmom opravlja Irene.

Pristop Avstrije k Evropski uniji je Rauterjevi kmetiji prisel zelo prav, ker so lahko koristili nepovratna finančna sredstva in podpore za ekstenzivne kmetijske površine. »Tako je ostalo do danes in del naših travnikov ima status visoke ekološke in biotske vrednosti. S kombinacijo javnih podpor in reje krav dojilj lepo shajamo,« pripoveduje Eduard.

Na Zilji imajo tudi tradicijo planšarstva in tako se Vedenovo govedo poleti pase na Poludniku, na planini, ki obsegata 333 ha planine vključno 100 ha gozda. »Planina je organizirana v oblike agrarne skupnosti, kjer je 48 članov. Od teh imamo le še 10 kmetij tudi živino. Na planini pasemo krave, konje in ovce. Ker je na planini nad 200 glav živine, imamo tam več koč in tudi stani s pastirjem,« pravi Eduard.

Na vprašanje, kako si ohranita dobro voljo, pravita Irene in Eduard: »Treba se je razveseliti ob lepih stvareh v življenju. Naše okolje, naša narava in tudi med nam je toliko lepega. Umetnost je v tem, da to tudi vidiš. Sicer pa sva se skušala vedno tudi pripraviti na izive, ki jih je od naju zahtevalo življenje doslej. Če uravnovešeno in pripravljeno hodiš skozi življenje, te tudi usodni udarci ne vržejo takoj iz tira.« Za prihodnje si želite, da bi se v družini naprej tako dobro razumeli in ostali tako povezani. »Gostje, ki prihajajo k nam, so nas opozorili, kako lepo je, da imamo kmetijo. Kmetija, delo in življenje na njej, nas povezuje in vsi imamo nekaj skupnega. Našim gostom se je to zdelo izredno lepo. Mi pa se tega niti zavedali nismo, kako prijetno je, če imata kot družina vedno vsaj eno skupno stvar.«

Gledе nasledstva pri Vedenu kocke še niso padle. Irene in Eduard pa sta menila, da bo stvar mladih, kaj bodo naredili na kmetiji in katero pot bodo ubrali. »Kar se tiče kmetijstva, se bodo morali sami odločiti, pri tem se ne bova vmešavalna. Želiva si, da bo tisti, ki bo prevzel, tudi na kmetiji živel. Sicer pa nam gre tako dobro, da si vo niti ne moreva želeti.«

»Die Kunst ist es, das Schöne zu sehen.«

Familie Rauter bewirtschaftet in Mellach bei Hermagor einen gemischten landwirtschaftlichen Betrieb, der seinen Schwerpunkt in der Mutterkuhhaltung und Waldbewirtschaftung hat. Zusätzlich werden am Hof Ferienwohnungen angeboten, sowohl im Sommer als auch im Winter. Eduard Rauter hat den Hof 1995 von seinen Eltern Eduard und Michaela übernommen und bewirtschaftet ihn im Nebenerwerb. »Für uns hat sich die Mutterkuhhaltung als Wirtschaftszweig angeboten. Wir haben uns schon früh dafür entschieden, nicht zu wachsen und somit war der Weg in die Nebenerwerbslandwirtschaft vorprogrammiert.« Beruflich ist Eduard seit über 20 Jahren beim Amt der Kärntner Landesregierung als Sachverständiger beschäftigt.

Im Laufe der Jahre haben Irene und Eduard mit sehr viel Liebe ihr altes Bauernhaus umgebaut und renoviert. »Unser Bauernhaus hat auch im ersten Stock Steinmauern, was für unsere Region unüblich ist. Es war uns sehr wichtig, den Charakter des Hauses zu erhalten und mit diesem Ziel wurde es rundum erneuert«, erzählt Eduard.

Über all die Jahre ist der Tourismus eine wichtige Einnahmequelle geblieben. »Bereits in den 1960er Jahren wurde am Hof mit der Vermietung von Zimmern mit Frühstück begonnen, dazu wurde ein eigenes Gästehaus gebaut. Unsere Region profitiert seit jeher vom Sommer vom Presseggersee und im Winter vom Nassfeld. Nach der Übernahme des Hofs haben wir die Zimmer zu Ferienwohnungen umgebaut und uns auf diese Weise auch etwas entlastet. Heute vermieten wir vier Wohnungen,« erzählen Irene und Eduard. Für die Betreuung der Gäste ist hauptsächlich Irene zuständig.

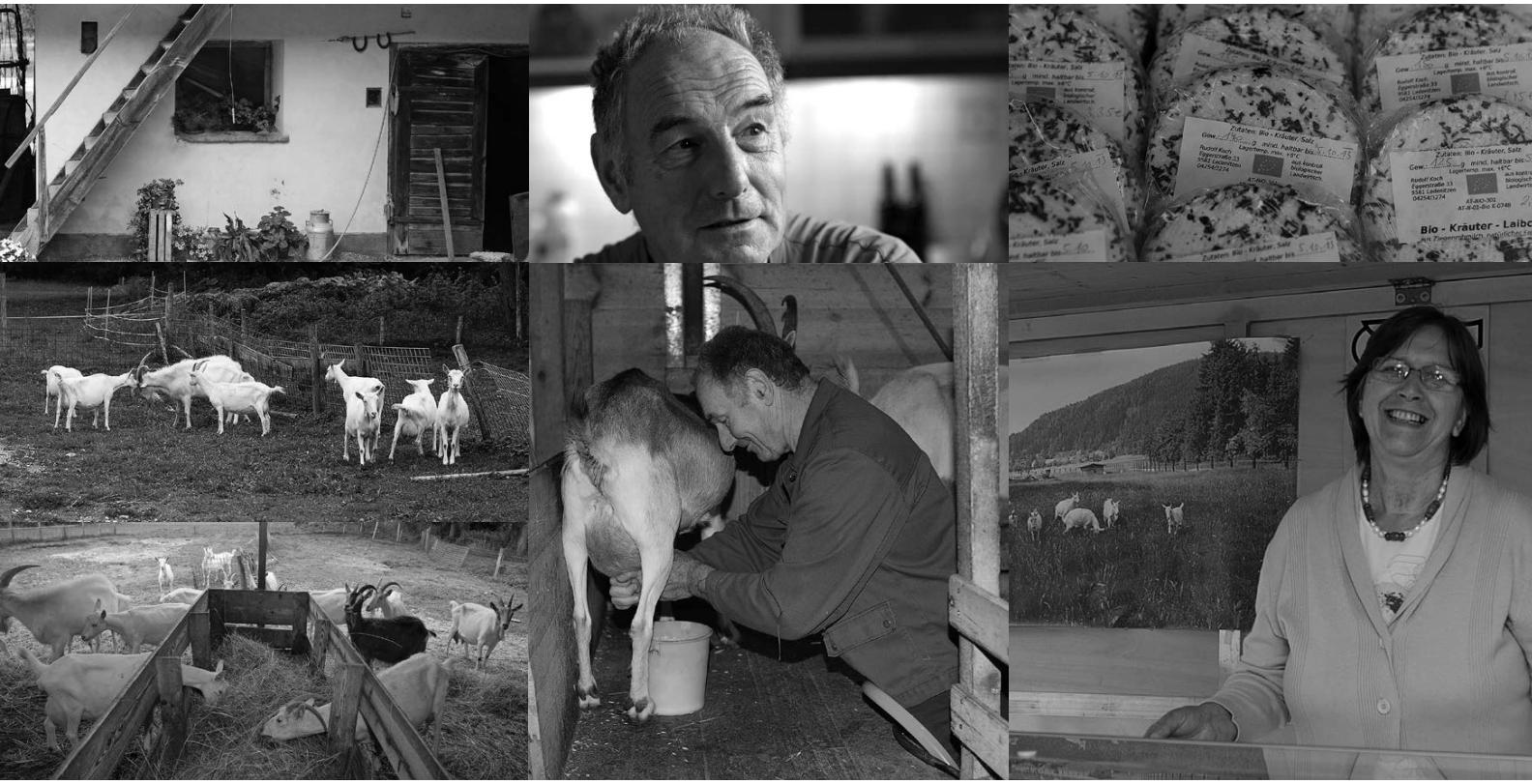
Den restlichen Teil der Wohnungen haben bereits die erwachsenen Kinder Lisa, Lukas und Edi mit Freundin Sarah, bezogen. Im Nebenhaus wohnt auch Edwards Mutter Michaela. »Als wir 1986 geheiratet haben, sind meine Eltern dorthin gezogen. Mein Vater hat damals diese weise Entscheidung gefällt und im Nachhinein betrachtet ist das vielleicht der Grund, warum wir uns alle immer sehr gut verstanden haben und uns nach wie vor verstehen.« Auf die Frage, wie man sich auf dem Bauernhof die gute Laune erhält, meint Eduard: »Unsere Natur und Umwelt bieten uns so viel Schönes. Die Kunst ist es, das Schöne zu sehen und nicht das Störende in den Vordergrund zu stellen.«

Maria Koch*kmetija pri Cvanckarju; Ledince, Bekštanj/Ledenitzen, Finkenstein*

Februar 2014

PONEDELJEK • MONTAG	TOREK • DIENSTAG	SREDA • MITTWOCH	ČETRTEK • DONNERSTAG	PETEK • FREITAG	SOBOTA • SAMSTAG	NEDELJA • SONNTAG
27	28	29	30	31	Brigita Irska 01	5. ned., svečnica 02
Blaž 03 ●	Veronika 04 ●	Agata 05 ●	Pavel Miki 06 ●	Rihard 07 ●	Hieronim 08 ●	6. ned., Apolonija 09 ●
Šholastika 10 ●	Lurška M. B. 11 ●	Reginald / Pust 12 ●	Katarina / Peplenica 13 ●	Valentin 14 ●	Gregorija 15 ●	7. ned., Julijana 16 ●
Aleš 17 ● ● ●	Simeon Jer. 18 ●	Konrad 19 ●	Sadot, Leon 20 ●	Peter, Irena 21 ●	Sed. sv. Petra 22 ●	8. ned., Polikarp 23 ● ● ●
Matija 24 ● ● ●	Konstancij 25 ●	Aleksander 26 ●	Gabrijel 27 ●	Roman 28 ●	01	02

- kozorog/Steinbock vodnjar/Wasserermann riba/Fische goveň/Widder býk/Stier dvojčka/Zwilling rak/Krebs lev/Löwe devica/Jungfrau tehnica/Waage škorpijon/Skorpion strelec/Schütze
 sekanje lesa presajevanje rastlin prlivanje rožam grojiti rez sadnega dreva sajenje dreves in grmov striznjekas trebljenje plevela ukuhanje, obiranje, skladiščenje sadja
 mlaj polna luna

KMETIJA V ŠTEVILKAH

7 ha polja, 6 ha travnikov, 13 ha gozda, reja mlečnih koz,
direktna prodaja proizvodov iz kozjega mleka.

DER BAUERNHOF IN ZAHLEN

7 ha Acker, 6 ha Grünland, 13 ha Wald, Milchziegenhaltung,
Direktvermarktung von Ziegenmilchprodukten.

»Mladi potrebujejo
velik nahrbtnik navdušenja
za kmetovanje.«

Marsikdo ima slabo izkušnjo z mlekom, ki je v otroštvu imelo zelo poseben okus. Prodaja naših proizvodov je bila vedno povezana tudi z informacijskim delom in neposrednim stikom z našimi odjemalci. Seveda največjo pozornost posvečamo higieni pri delu in predelavi. Koze krmino konstantno z enako krmo in z veliko sena, kar se zelo pozitivno opazi pri okusu mleka in naših proizvodov,« pravi Rudi, ki je na kmetiji pristojen za hlev, molžo koz ter delo na travnikih in polijih. Marija je odgovorna za predelavo mleka in direktno prodajo. Na ta način sta si delo razdelila nekaj let nazaj, ko je Rudi nehal hoditi v službo. Do leta 2006 je bil zaposten kot tehnik, nato pa so podjetje zaprli in odločil se je, da bo ostal doma na kmetiji. »To je bila zame velika olajšava. Delo na kmetiji in v hlevu sva si lahko razdelila in bila sem zelo razbremenjena,« veselo pripoveduje Marija.

Delo z kozami je podvrženo določenemu ciklu. Čas med decembrom in februarjem je najbolj miren čas na kmetiji, tedaj naj bi bile vse kozе visoko breje, zato jih ne molzejo. V tem času ni mlečnih proizvodov in direktna prodaja miruje. V februarju prve koze rodijo svoje mladiče in z marcem se ponovno začne sezona za prodajo na tržnici in na domu. »Na ta cikel so se naše stranke zelo hitro navadile. In zelo lepo jo opaziti, kadar se marca, ko ponovno pridemo na tržnico, vsi razveselijo našega prihoda,« pravi Rudi.

Ziviljenje na kmetiji so popestile hčerke Antonia, Johanna, Elisabeth in Maria. Danes so že vse odrasle in ubrale so svojo živiljenjsko pot. Marija in Rudi danes celo že uživata v vnuki in se veselita njihovih obiskov. Zaenkrat v glavnem opravljata dela na kmetiji sama, seveda pa se včasih prebudi vprašanje, kdo bo kmetijo nasledil. »To se še ni izčimilo. Če so blizu, vse rade pridejo pomagat, da se z možemlahko včasih odpeljeva kam na oddih. Katera pa bo ta mlada Cvanckarca, pa še ni jasno,« se nasmeji Marija.

Mladim, ki želijo začeti s kozjerejo, svetujeta, da si naj naložijo velik nahrbtnik, ki naj bo poln z navdušenjem za žival in kmetovanje. »Zdi se mi smiseln, da pri kozi začneš z majhnimi koraki. Seveda so danes že mlekarne, ki odvzamejo tudi kozje mleko in poznamo kmetije, kjer imajo več kot 200 koz. Vprašanje je le, ali se želiš podatki v tako odvisnost od enega samega veleodjemalca? Nama je zelo udobno s tem, da imava svoje stalne stranke. Kot povsed v kmetijstvu, je veliko pozornost treba usmeriti v investicije, ki naj ostanejo pregledne in odpodljive,« pripoveduje Rudi iz svojih izkušenj.

Maria in Rudi Koch kmetija pri Cvanckarju

Ledince, Bekštanj/Ledenitzen, Finkenstein

»Einen Rucksack voller Begeisterung mitbringen!«

Maria und Rudolf Koch bewirtschaften in Oberflach bei Ledenitzen einen gemischten landwirtschaftlichen Betrieb mit dem Schwerpunkt Ziegenhaltung. Mit der Produktion von frischer Bio-Ziegenmilch und daraus bereiteten Frischkäseprodukten bedienen sie eine Lebensmittelniche. »Es hat sich langsam in diese Richtung entwickelt. Mit der Umstellung auf die biologische Wirtschaftsweise wurde es für die Rinder in unserem Stall zu eng. Eine Alternative haben wir dann zufällig in der Ziegenhaltung gefunden,« erzählt Maria Koch. Damals wie heute sind Ziegenzüchter eine Rarität in der Kärntner Landwirtschaft, solche, die sich im Haupterwerb damit beschäftigen, sowieso. »Wir haben langsam begonnen und haben Schritt für Schritt die Direktvermarktung aufgebaut. Wir verkaufen unsere Produkte am Bio-Bauernmarkt in Villach und ab Hof. Mit unserer Herde von rund 20 Milchziegen geht sich das sehr gut aus. Wir brauchen keinen Großabnehmer für die Milch und können alles direkt verkaufen.«

Die Arbeit am Hof haben sich Maria und Rudolf gut aufteilt, so ist Maria für die Milchverarbeitung zuständig und Rudolf für den Stall und das Melken der Tiere. »Heute beneiden uns viele für unsere Art zu wirtschaften, damals in den Anfängen haben allerdings viele den Kopf geschüttelt. Keiner konnte sich vorstellen, dass man mit der Kuh des kleinen Mannes, wie die Ziege oft genannt wurde und wird, Erfolg haben kann. Ende der 1990er Jahre gab es auch noch keinen Trend zur Ziegenmilch.« Heute findet man Ziegenmilch in jedem Frischmilchregal und auch die Kochs haben mittlerweile einige Auszeichnungen für ihre Produkte mit nach Hause nehmen können.

Jungen Bäuerinnen und Bauern, die sich für die Ziegenzucht interessieren und Ziegenmilch verarbeiten wollen, raten Maria und Rudolf, langsam zu beginnen und dann zu wachsen. »Heute wollen viele groß in die Ziegenmilchproduktion einsteigen und vergessen dabei, dass die Milch auch verkauft werden muss. Ob man sich in die Abhängigkeit einer Molkerei begeben will, muss jeder selbst entscheiden. Auf alle Fälle sollte man einen Rucksack voller Begeisterung mitbringen, denn Schafmilch verkauft sich dreimal so leicht wie Ziegenmilch, lacht Rudolf.

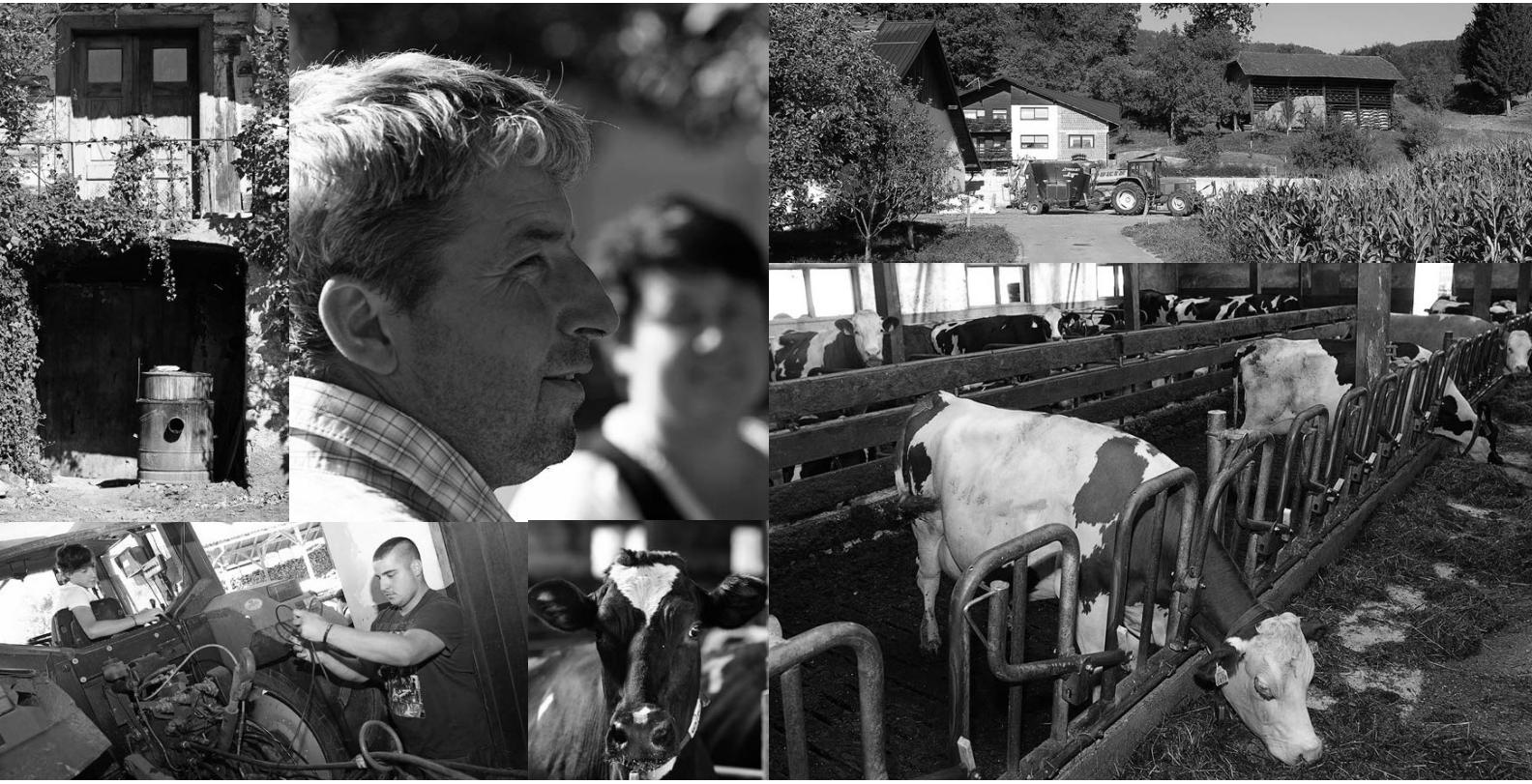
Jožica Arbiter

kmetija Arbiter; Brda/Šmartno pri Slovenj Gradcu (Slovenija)

Marec März 2014

PONEDELJEK • MONTAG	TOREK • DIENSTAG	SREDA • MITTWOCH	ČETRTEK • DONNERSTAG	PETEK • FREITAG	SOBOTA • SAMSTAG	NEDELJA • SONNTAG
24	25	26	27	28	Albin 01	9. ned., Neža Pr. 02
Kunigunda 03	Kazimir, pustni torek 04	Janez, pepelnica 05	Miroslav 06	Felicita 07	Janez od Boga 08	10. ned., Frančiška R. 09
●	●	●	●	●	●	●
Makarij, Emil 10	Sofronij 11	Gregor Vel. 12	Kristina 13	Matilda 14	Klemen 15	11. ned., Hilarij 16
●	●	●	●	●	●	●
Patrik 17	Ciril jer. 18	Jožef 19	Klavdija 20	Nikolaj iz Fl. <i>pomlad</i> 21	Lea 22	12. ned., Viktorijan 23
●●●●	●●	●●	●●	●●	●●●●	●●●●
Dionizij 24	Gosp. oznanjenje 25	Evgenija 26	Lidija 27	Bojan 28	Bertold 29	13. ned., Amadej <i>poletni čas</i> 30
●	●	●	●	●	●	●
Kornelija 31	01	02	03	04	05	06
●	●	●	●	●	●	●

- kozorog/Steinbock
 vodnar/Wassermann
 riba/Fische
 oven/Widder
 vibik/Stier
 dvovjčka/Zwilling
 prak/Krebs
 lev/Löwe
 devica/Jungfrau
 tehnicna/Waage
 škorpijon/Skorpion
 strellec/Schütze
 sekanje lesa
 presajevanje rastlin
 prlivanje rožam
 grojiti
 rez sadnega dreva
 sajenje dreves in grmov
 striznjekas
 trebljenje plevela
 ukuhanje, obiranje, skladitev sadja
 Holzschlagen
 Umtopfen und Umsetzen
 Blumengießen
 Düngen
 Obstbaumschnitt
 Bäume und Sträucher/Pflanzen
 Reine schneiden
 Jäten und Unkrautbekämpfung
 Einkochen, erhitzen, lagern
 Obststage
 mlaj
 mlaj Neumond
 pdna luna
 pdna luna Vollmond

KMETIJA V ŠTEVILKAH

26 ha travnikov in polja, 3 ha gozda, govedoreja in prašičereja, predelava mesa, 40 krav molznic, 260.000 kg mlečnega kontingenta, prodaja domačih izdelkov.

DER BAUERNHOF IN ZAHLEN

26 ha Grünland und Ackerflächen, 3 ha Wald, Rinder- und Schweinehaltung, Direktvermarktung, 40 Milchkühe, 260.000 kg Milchkontingent, Gemüseanbau.

Jožica in Bogomir Arbiter kmetija Arbiter

Brda/Šmartno pri Slovenj Gradcu (SLO)

»Kmetija je življenje z velikim Ž.«

VŠmartnem pri Slovenj Gradcu se nahaja kmetija družine Arbiter, ki ima na tem kraju že več sto let staro tradicijo.

Danes jo opravljava Jožica in Bogomir s svojimi otroki Sebastjanom, Katarino in Benjaminom. Pri vsakdanjiku pa jim pomaga tudi Bogomirjeva mama, v kolikor ji to starost in moč dopuščajo.

Jozica in Bogomir sta se poročila leta 1990 in kar začela z razvojem domače kmetije. Kmetija je bila klasična govedorejska kmetija, oddajali so nekaj mleka in pitali so nekaj bikov. »Z Bogomirjem sva imela cilj, da bomo vsi od kmetije živel in vedela sva, da bo treba kmetijo povečati in se špecializirati. Tako sva začela intenzivirati prizo mleka, nadaljevala sva s pitanjem bikov in kmalu uhlevila tudi prve prašiče. S časom smo pitanje bikov opustili in se osredotočili na mleko in prašičerejo. V letu 1997 smo začeli graditi novi hlev za govedo, ker v starem ni več bilo dovolj prostora. Vso gradnjo smo v glavnem izvedli v lastni režiji s pomočniki in prijatelji. Krave in telice so se preselile leta 2000. Sedaj imajo na razpolago hlev s prosto rejo. V hlevu imamo tandemsko molzišče za štiri krave, krmimo pa z mesalnikom. Stari hlev je sedaj namenjen prašičereji, kjer imamo vedno najmanj eno plemensko svinjo. Prašiče potem redimo za predelavo mesa, včasih pa tudi kakšnega prodamo,« pripoveduje Jožica.

Pomembna dohodkovna baza je predelava domačih izdelkov. Arbiterjevi so znani za svoje okusne suhe mesne izdelke, za predelan zelenjavno in okusen kruh. Jožica peče štiri različne vrste kruha, koruznega, pšeničnega, rženega in ajdovega. »S svojimi izdelki smo se privabili tudi na razpise šol. Pri nas v Sloveniji v šoli otrokom kuhajo kosilo in tudi kmetije lahko tja prodajamo svoja živila. Mi prodajamo šolam kruh in zelenjavno. To je za kmetije lep dodatni dohodek. Nekej časa je to bilo za kmete onemogočeno, od decembra 2012 pa je ponovno možno, da kmet direktno prodaja na javne zavode,« pravi Jožica. V prihodnosti želijo Arbiterjevi izgraditi dopolnilne dejavnosti

in kmetijo narediti še bolj prepoznavno. Na kmetiji imajo tudi registrirano izobraževalno dejavnost. »Ne moremo rasti v nedogled in se stalno večati. Pri dohodkih vidimo, da je največ prislužka pri izdelkih, ki jih od doma prodajamo,« pravi Bogomir. Na kmetiji so si zgradili tudi svojo predelovalnico za meso in prijeten prostor za druženje, ki je primeren tudi za večje skupine.

V svojem prostem času je Jožica predsednica združenja kmetov Mislinjske doline in zastopana v Kmetijski zbornici Slovenije. »Zelo pomembno nam je povezovanje kmetov v Sloveniji in preko njenih meja. Kmetice smo si v okviru svojih ekskurzij ogledale veliko primerov dobre prakse pri nas doma in v Avstriji. Naučile smo se, da gledamo stvari pozitivno in se sprašujemo, kako bi stvari doma lahko izboljšale. Iz marsikatere prireditve sem se vrnila domov z novimi idejami in novim zagonom.«

Bogomir in Jožica uživata v tem, da tudi vsi otroci stojijo za kmetijo in radi odvzamejo kakšno delo. »Z možem sva posredovala otrokom kmetijstvo vedno kot nekaj lepega. Uživava ob tem, da se pri nas včasih več mladih zberev v vsi pomagajo, ne da bi jih midva vprašala ali prosila. To se kar med sabo zmenijo in naenkrat je kup mladih na naši kmetiji,« se nasmeji Jožica. Starša zelo cenita mnenje svojih otrok, saj o delu in razvoju na kmetiji veliko diskutirata z mlajšo generacijo. »Mladi povedo svoje mnenje in so tudi kritični. To je za naju koristno in dokaz, da se najini otroci intenzivno bavijo z našo kmetijo,« pravi ta ponosna starša.

Življenje na kmetiji vsi Arbiterjevi zelo cenijo. »Sveda je naš vsakdanjik kar napolnjen z delom in trudom. Navajeni smo, da drug drugemu pomagamo in se dopolnjujemo. S tem iz dela nastane življenje. Ne rečem, da delam na kmetiji – živim na kmetiji in življenje pišem z velikim Ž,« poudarja Jožica. Ne razume, zakaj je med kmeti tako priljubljeno pritoževanje. »Prepričana sem, čim več se pritožuješ in si pesimističen, tem bolj se ti življenje tako tudi razvija. Če vidiš zadeve optimistično in ti je življenje iziv, se pa da veliko ustvariti in udejaniti. Na naših vratih piše dober dan in ne nič se ne splača,« se nasmeji Jožica.

»Wir leben am Bauernhof.«

Jožica und Bogomir Arbiter haben sich ganz der Landwirtschaft verschrieben und bewirtschaften einen gemischten Betrieb in Šmartno bei Slovenj Gradec in Slowenien. »Wir haben uns mit steten Schritten dorthin entwickelt, wo wir heute stehen. Unser Haupteinkommen erzielen wir mit der Milchproduktion und der Direktvermarktung. Wir haben immer zumindest eine Zuchtsau am Hof und verarbeiten das meiste Schweinefleisch selbst. Die Direktvermarktung hilft uns, die Preisschwankungen in den einzelnen Produktionszweigen mit einem konstanten Einkommen auszugleichen. Zusätzlich backe ich unterschiedliche Brote und wir verkaufen auch unser Gemüse an die Schulen. Bei uns wird in den Schulen zu Mittag gekocht und die Lebensmittel können direkt vom Bauern bezogen werden,« erzählt Jožica.

Neben der Landwirtschaft ist Jožica Obfrau der Bäuerinnenvereinigung in ihrer Region Mislinja. »Mit den Bäuerinnen machen wir sehr viele unterschiedliche Aktivitäten und fahren sehr oft auf Exkursionen. Wir haben gelernt, das Positive zu sehen und aus den Gegebenheiten das Beste zu machen. Ich bin überzeugt, dass ein pessimistischer Zugang zur Landwirtschaft auf Dauer dem eigenen Gemüt nicht guttut. Wer optimistisch vorangeht, der hat es meiner Meinung nach leichter. Umso mehr Neues man sich ansieht, desto mehr Ideen bekommt man. Sich weiterzubilden und seinen Blick zu schärfen gehört zur Landwirtschaft dazu.«

Am Arbiter-Hof helfen alle Familienmitglieder gerne mit. Die Kinder Sebastian, Katarina und Benjamin haben alle eine positive Grundeinstellung zur Landwirtschaft und sind sofort zur Stelle, wenn Hilfe benötigt wird. »Wir haben unsere Kinder immer in das Leben eingebunden. Wir sagen auch nicht, dass wir am Hof arbeiten. Wir leben unseren Alltag, das ist viel mehr als eine Arbeit, eine Anstellung. Das ist eine Lebensart.«

Anika Kober

kmetija pri Menteju; Proboj, Žitara vas/Proboi, Sittersdorf

April 2014

PONEDELJEK • MONTAG	TOREK • DIENSTAG	SREDA • MITTWOCH	ČETRTEK • DONNERSTAG	PETEK • FREITAG	SOBOTA • SAMSTAG	NEDELJA • SONNTAG
31 Janez Sol.	Hugo 01 ●	Franč. P. 02 ●	Irena 03 ●	Izidor 04 ●	Vincenc 05 ●	14. ned., Irenej Sirn. 06 ●
07 Valerijan	Albert 08 ●	Valtruda 09 ●	Apolonij 10 ●	Stanislav 11 ●	Lazar 12 ●	15. ned., cvetna nedelja 13 ●
14 velikonočni ponedeljek	Helena 15 ●	Bernardka L. 16 ●	Rudolf, veliki četrtek 17 ●	Elvetrij, veliki petek 18 ●	Leon, velika sobota 19 ●	16. ned., velika noč 20 ●
21 Peter Chanel	Leonid 22 ●	Jurij, Vojteh 23 ●	Fidel 24 ●	Marko 25 ●	Mati d. sveta 26 ●	17. ned., Hozana K. belá nedelja 27 ●
28 ●	Katarina S. 29 ●	Pij V. 30 ●	01 ●	02 ●	03 ●	04 ●

- kozorog/Steinbock
 vodnar/Wassermann
 ribka/Fische
 oven/Widder
 bik/Stier
 dvovjčka/Zwilling
 rak/Krebs
 lev/Löwe
 devica/Jungfrau
 tehnicna/Waage
 škorpijon/Skorpion
 strellec/Schütze
 sekanje lesa Holzschlagen
 presajevanje rastlin Umtopfen und Umsetzen
 prlivanje rožam Blumengießen
 gnjeti Dürren
 rez sadnega dreva Obstbaumabschnitt
 sajenje dreves in grmov Bäume und Sträucher/Pflanzen
 strizenje les Roane schneiden
 trebljenje plevela Jäten und Unkrautbekämpfung
 ukuhovanje, obiranje, skladišćenje sadja Einkochen, ernten, lagern Obststage
 mlaj mlaj
Neumond Neumond
 pdna luna Vollmond

KMETIJA V ŠTEVILKAH

6,5 ha mešane kmetije, pridelava sadja in zelenjave, prašiči, piščanci, kure nesnice in govedoreja za lastno porabo in samooskrbo.

DER BAUERNHOF IN ZAHLEN

6,5 ha landwirtschaftliche Fläche, Obst- und Gemüseanbau, Schweine-, Geflügel- und Rinderhaltung für Eigenverbrauch und Selbstversorgung.

»Kmetijstvo je povezanost z domačo zemljo.«

Anika Kober se je rodila v Železni Kapli, kjer sta takrat živel a njena mama Marta in oče Anton Plesnik. Mama Marta je bila doma pri Kežarju v Beli oče Anton pa se je priselil na Koroško iz Solčave. Spoznala sta se po drugi svetovni vojni in se poročila. V začetku 1960-ih let si je Plesnikova družina ustvarila svoj dom na Mentejevi domačiji v Proboju pri Žitari vasi. Kmetija je bila na prodaj in očetu Toniju takoj všeč, ker je bila obdana s sadnjakom, katerega je kasneje še razširil. Anika je bila najstarejša hči od petih in je doraščala z nalogami, ki so za življeno na kmetiji potrebne. Oče je hodil na delo, mama je skrbela za dom in kmetijo, ki je bila že nekdaj namenjena predvsem samooskrbi. Mentejeva kmetija se nahaja na bregu, odkoder se odpira sijajan razgled na Goslinsko jezero in Šentlips.

Za Aniko je bilo že od malih nog jasno, da bo nasledila starše na kmetiji, vedela pa je, da se bo prej še odpravila kam v tujino. »Kot otrok sem v šoli doživelha župnika iz Afrike, ki je kazal slike iz domovine. Takoj sem vedela, tja hočem tudi jaz,« tako so nastajali načrti, ki jih je skušala uresničiti nekaj let kasneje. Še prej je Anika zaključila svojo šolsko izobrazbo in se zaposlila pri Krščanski kulturni zvezi in nato pri zdravničnih kot asistentka. »To je bila vedno moja želja, da delam v zdravstvenem sektorju in pomagam ljudem. Delo v zdravniških praktkah mi je bilo zelo všeč, toda vedno bolj me je začelo vleči v tujino,« pravopoveduje Anika. Leta 1983 se je odločila, da gre kot razvojna svetovalka v Afriko. Predvidena je bila za Kenijo, odhod naj bi bil leta 1984. Dejansko pa je tistega leta odletela v Papuo Novo Gvinejo, ker je tam prišlo do zamenjave kadrov in je bila potreba po svetovalcih tam večja kot v Keniji. V Papui Novi Gvineji naj bi ostala tri leta. »Svedeo to ni bilo nič vsakdanjega, da sem si izbrala tako pot, meni pa se je uresničila življenska želja. Naučila sem se državni jezik pidžin in delala z ženskami. V tem času je spoznala tudi svojega kasnejšega moža Gerija, ki je bil tudi Avstrijec in preko razvojne agencije pristopen za mizarstvo in tesarstvo v šoli. Po poklicu je Geri

mizar in vse svoje spremnosti je posredoval domačinom v Papui Novi Gvineji. Leta 1987 se je Aniki in Geriju rodila prva hčerka Martha in v tem času sta se odločila, da se vrnejo v Avstrijo, saj je septembra istega leta umrl oče Toni. Tedaj so se odločili, da si ustvarijo dom na Mentejevi domačiji.

Mentejevo domačijo sta Anika in Geri obnovila. V 1990-ih letih sta sezidala novo stanovanjsko hišo in nov hlev. »Za gradbena dela je bil pristojen moj mož, jaz pa sem pristojna za vse dela na kmetiji. Od vsake živali imamo toliko, da se sami oskrbujemo. Sicer pa se je na domačiji vse spremenilo in ni ostal kamen na kamnu. Žal je bila gradbena substanca starih poslopij zelo slaba in je ni bilo več možno restavrirati in posodobiti. Aniki in Geriju se je v teklu let rodilo še več otrok in tako so se na svet prismejali še Michaela, dvojčka Magdalena in Marko, Marijan in Magnus. Hihša se je torej napolnila z otroškim diredajjem. »Za otroke sta mi bili v veliko oporo moja mama in moja tetka, ki sta tudi pomagali pri delu na kmetiji. Tako sem izrecno uživala doraščanje otrok, sploh pa dolgoletno dojenje. Po najini drugi hčerkli Michaeli sem se do rojstva naših dvojčkov zaposlila pri Kmečki izobraževalni skupnosti. To je bil čas, ki ga imam še zelo dobro v spominu. Delo sem zelo uživala in organizirali smo najrazličnejše seminarje in izobraževanja. Ponujali smo alternative v kmetijski izobrazbi in skušali smo odpirati nova obzorja. Organizirali smo tečaj o agrarni ekologiji, bil je to prvi na Koroškem, vabilo smo strokovnjake iz cele Avstrije in Nemčije,« navdušeno pripoveduje Anika. Po rojstvu dvojčkov je Anika ostala na kmetiji, kjer danes oskrbuje mamo in svojo sestro Reziko. Prav tako je prevzela oskrbo Tončeve Dolinške, ki ga poznamo po vsej južni Koroški. »Ta odločitev je bila zame pravi iziv. Usklajevati različne stopnje demence pri mami in strici, ter prizadetost sestre po eni strani in po drugi strani biti na razpolago za svojo družino, je včasih kar precej naporno. V velik uporu pri mojem delu pa so mi poznanstva in izkušnje iz prejšnjega poklicnega dela in najrazličnejših predavanj in seminarjev v Tinjah ali kje druge.«

Anika pravi, da se najbolj sprosti, kadar na roko obrača in spravlja seno, nabira črnice in je zunaj v naravi. Na vprašanje, kaj si Anika želi za prihodnost, odgovori: »Želim si, da bi vsi ostali zdravi. Rekla sem si, da bom obiskala vse ljudi, ki so bili pri nas na obisku. To bo svetovno potovanje, ki me bo peljalo na vse kontinente in verjetno bi potrebovala leto dni za to. Uresničitev te želje, to je moj cilj.«

Anika Kober kmetija pri Menteju

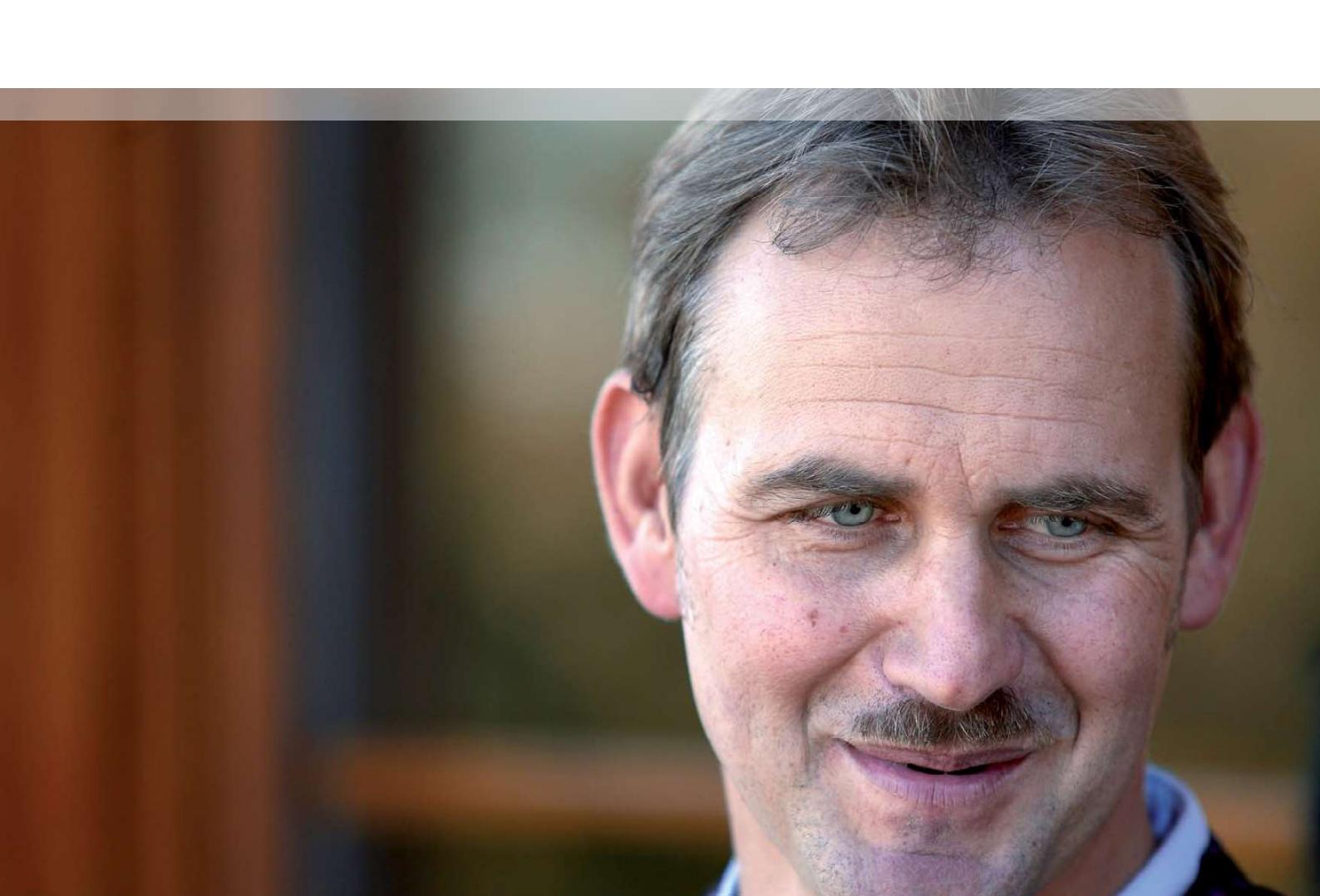
Proboj, Žitara vas/Proboi, Sittersdorf

»Landwirtschaft ist Erdverbundenheit.«

Am Mentehof in Proboj bei Sittersdorf befindet sich der Bauernhof von Anika Kober – eine kleine Landwirtschaft ganz der Selbstversorgung verschrieben. Hier findet man Vielfalt, wie sie heute selten auf größeren Betrieben zu finden ist. Die Verbundenheit zur Natur wird hier groß geschrieben. »Seit ich ein Mädchen war, bin ich mit diesem Ort hier verbunden. Es war mir immer wichtig, sich von unseren eigenen Produkten ernähren zu können und diese Geschenke der Natur auch zu schätzen. Die Arbeit mit den Tieren, draußen auf der Wiese, das ist für mich Erholung. Am meisten gefällt mir im Sommer die Heuarbeit mit der Hand, da kann ich entspannen und die Zeit um mich herum vergessen«, erzählt Anika aus ihrem Alltag.

Den Alltag von Anika füllt die Pflege und Verantwortung für ihre Mutter Marta und Schwester Rezika sowie ihren Onkel Tončej aus. »Das erfordert sehr viel Kraft und oft stehe ich vor großen Herausforderungen. Bei meiner Arbeit sind mir meine Freunde eine große Stütze«, erzählt Anika, die bereits viele Facetten des Lebens kennengelernt hat. Als junge Frau in den 1980er Jahren war sie Entwicklungshelferin in Papua Neuguinea und lernte dort ihren Mann Geri kennen. Nach einigen Jahren und der Geburt ihrer ersten Tochter Martha, entschlossen sich die beiden, nach Kärnten zurückzukehren. Sie renovierten den Mentehof und zu Martha gesellten sich die Geschwister Michaela, die Zwillinge Magdalena und Marko, danach die Brüder Marijan und Magnus. Bei der Arbeit am Hof und den Herausforderungen der Großfamilie wurde Anika von ihrer Mutter und ihrer Tante sehr unterstützt. Viele hilfreiche berufliche Erfahrungen konnte sie in verschiedenen Arztpraxen als Arzthelferin und als Angestellte beim slowenischen Christlichen Kulturverband und der Bäuerlichen Bildungsgemeinschaft – KIS sammeln.

Heute bleibt ihr neben der Pflege wenig Zeit zu verschaffen. Auf die Frage, welchen Zukunftswunsch sie sich erfüllen möchte, antwortet Anika spontan: »Die Gesundheit ist das Allerwichtigste. Für die Zukunft habe ich mir vorgenommen, einmal alle Menschen zu besuchen, die bei uns zu Besuch waren, das wird eine Weltreise, die mich auf alle Kontinente führt. Die Realisierung dieser Reise ist mein Ziel.«

Marjan Čik

kmetija pri Heslnu; Goreča vas, Škocijan/Brenndorf, St. Kanzian

Maj Mai 2014

PONEDELJEK • MONTAG	TOREK • DIENSTAG	SREDA • MITTWOCH	ČETRTEK • DONNERSTAG	PETEK • FREITAG	SOBOTA • SAMSTAG	NEDELJA • SONNTAG
28	29	30	državni praznik, Jožef 01	Boris 02	Filip, Jakob 03	18. ned., Florjan 04
Angel 05	Dominik Savio 06	Gizela 07	Viktor, Milan 08	Pahomij 09	Antonin 10	19. ned., Olga materinski dan 11
• λ	• λ	• λ	• λ	• λ	• λ	• λ
Pankracij 12	Servacij, Fatima M. 13	Bonifacij, Matija 14	Zofija (Sonja) Dobrote slovenskih kmetij, Ptuj (SLO) 15	Janez Nepomuk Dobrote slovenskih kmetij, Ptuj (SLO) 16	Jošt Dobrote slovenskih kmetij, Ptuj (SLO) 17	20. ned., Erik Dobrote slovenskih kmetij, Ptuj (SLO) 18
• λ	• λ	• λ	• λ	• λ	• λ	• λ
Peter 19	Bernardin Sien. 20	Valens 21	Julija, Emil 22	Renata 23	Vincenc 24	21. ned., Urban 25
• λ	• λ	• λ	• λ	• λ	• λ	• λ
Filip Neri 26	Avguštin, Al. Grozde 27	Viljem 28	vnebohod 29	Kancijan 30	Obiskanje D. M. 31	01
• λ	• λ	• λ	• λ	• λ	• λ	• λ

- kozorog/Steinbock
 vodnar/Wassermann
 riba/Fische
 goaven/Widder
 vibik/Stier
 dvobjeka/Zwilling
 krek/Krebs
 lev/Löwe
 devica/Jungfrau
 tehntica/Waage
 skorpijon/Skorpion
 strellec/Schütze
 sekanje lesa Holzschlagen
 presajevanje rastlin Umtopfen und Umsetzen
 prlivanje rožam Blumengießen
 grojiti Düngen
 rez sadnega dreva Obstbaumabschnitt
 sajenje dreves in grmov Bäume und Sträucher pflanzen
 striznjekas Roene schneiden
 trebljenje plevela Jäten und Unkrautbekämpfung
 ukuhovanje, obiranje, skladitevanje sadja Einkochen, ernten, lagern Obststage
 mlaj mlaj Neumond
 podna luna Vollmond

KMETIJA V ŠTEVILKAH

5 ha lastnih travnikov in 15 ha travnikov v najemu; konjereja, vzreja norikov, vožnja s kočijo, 20 plemenskih konjev.

DER BAUERNHOF IN ZAHLEN

5 ha Eigenfläche – Grünland, 15 ha gepachtetes Grünland, Pferdewirtschaft mit Norikerzucht, Kutschenfahrten, 20 Zuchtpferde.

»Jemo lahko samo z eno žlico.«

Marjan Čik je doraščal na Komarjevi kmetiji v Mali vasi pri Škocjanu in bil od malih nog povezan z rejo goveda in konjev. Njegova starša Lojzej in Elizabeta Čik sta bila kot govedorejca znana po vsej Koroški in tako je Marjan že zgodaj spoznal spremnosti za uspešno vzrejo živali. Po nižji stopnji na Slovenski gimnaziji se je šolal na kmetijski šoli Goldbrunnhof in se nato zaposlil pri mlekarji v Velikovcu. Tam je po dokončani izobrazbi postal sindikalni zastopnik kadra. »To so bili časi, ko je pri avstrijskih mlekarnah prišlo do ogromnih preobratov. Sklenili so, da našo mlekarno zaprejo in odprto je bilo, kaj bom naredil. Odločil sem se, da opravim višjo kmetijsko šolo v Raumbergu, katero sem nekaj let kasneje zaključil. Pot me je kasneje peljala v Raiffeisenovo zvezo, kjer sem začel kot svetovalec za krmila,« se spominja Marjan. Danes je tehnolog in odgovoren za marketing za tržno območje Slovenije. Kot trgovec in svetovalec na področju krmil je poznan po vsem slovensko-govorečem območju tu in onstran avstrijsko-slovenske meje. Zelo pozitivno spremlja razvoj kmetijstva v Sloveniji: »V vseh teh letih se je v Sloveniji na področju živilnoreje marsikaj spremenilo in razvilo naprej. Struktorna sprememba je tudi pri naših sosedih močno prepoznavna in kmetije se zelo hitro profesionalizirajo.«

Ne dače stran od Komarjevih kmetij si je ustvaril Marjan svoj dom v Goreči vasi, kjer je kupil Heslnovo domačijo s petimi hektari površine. Staro kmečko hišo je bilo treba v celoti prenoviti, kljub temu se je ohranilo staro ozidje in značilnost stare hiše je slej ko prej prepoznavna. Poleg hiše so obnovili tudi obstoječi hlev in ga pregradili za potrebe v konjereji. Hlev nudi danes prostor za več kot 20 plemenskih konjev. »Iz splošnega interesa je nastala kmetija kot stranska dejavnost. Že od malih nog so me konji privlačili in pravzaprav je bilo jasno, da se bom prej ali slegi sam ukvarjal z rejo,« pripoveduje Marjan. Osredotočil se je na prodajo plemenskih konjev, dodatno se ukvarja z idejo o penzionu za konje. »Obe smeri, plemenska reja ali penzion za konje, sta primera za nišo v kmetijstvu. Dandanes imamo po eni strani ogromne jahalne ranče, pro drugi strani pa kmetije, ki so si konjerejo in penzion za konje izbrali kot dohodkovno alternativo v kmetijstvu. Govorimo o zelo različnih pristopih do konjereje. Za nas kmete velja, da je konjereja nekaj pristno-kmečkega in je ta status tudi treba ohraniti in ga zagovarjati,« pripoveduje Marjan iz svojega konjerejskega vsakdanjika. Pri Heslnu je uresničil svojo vizijo o konjereji in dosledno zasleduje svoje cilje pri plemenski reji. Poseb-

na ponudba Marjana Čika je vožnja s kočijo ob raznih prilikah. Tako je peljal že več poročnih parov k poroki in ob raznih praznikih navdušil obiskovalce z izletniškimi vožnjami. S svojo kočijo je tudi stalnica na vsakoletnem »Kmečkem prazniku« Skupnosti južnokoroških kmetic in kmetov.

Pri koroški konjerejski zvezi je kot predsednik priljubljen strokovnjak za vsa vprašanja in poznan po vsej Koroški in preko njenih mej. »V zadnjih letih zelo dobro odrezujemo in smo bili v letu 2012 najboljši pri državnih ocenah naših žrebcev in kobil. Pri konjerejski zvezi smo pristojni za registracije, organiziramo dražbe, kjer gredo živali v rejo ali v eksport. Pri dražbah postajamo vedno bolj mednarodni in dolgoročno delamo na tem, da bi naše strukture ojačili in zagotovili kontinuiteto. S primerno vztrajnostjo nam bo to gotovo uspelo,« pravi Marjan.

Svoj prosti čas Marjan posveča lovui in kulturi. Kot lovec je predsednik lovsko družine občine Škocjan, ki oskrbuje nad 4.000 ha gozdova. Dodatno je član predsedstva koroške lovске skupnosti v odboru za malo divjad. »Kot lovec mi je primarno pri srcu biotska raznolikost v naših gozdovih in gozdnih robovih. V Škocjanu močno opažamo pritisk turizma na malo in veliko divjad. Vedno več površin se zazida, kmetijstvo postaja bolj intenzivno in vse to se odslikava tudi pri raznih populacijah divjadi. Važen cilj nam je, da opozorimo na pomembnost te raznolikosti, ki jo nam še bolj ponuja mala divjad. Morda smo v zadnjih letih bili preveč osredotočeni na izzive pri veliki divjadi. Opažamo, da je ravno male divjadi vedno manj in na tem področju imamo lovci pomembno nalogo za ohranjevanje ravnovesja med malo in veliko divjadi,« pripoveduje Marjan iz svojega lovskega vsakdanjika. V zadnjih letih je škocjanskim lovcom uspelo, da ponovno udomačijo divjo gos ob Dravi, ki spet redno pri njih vali. Za lovsko družino Škocjan je Marjan pri Heslnu zgradil tudi sodobno klavnico in sprejemališče za divjad. »Pri nas zdaj lovci lahko oddajo odstreljeno divjad. V hladilnici je meso na hladnem in klavnica se uporabi za predelavo mesa.«

Svojo dušo si Marjan odpočije pri petju slovenskih pesmi pri skupini »Nomos« v Škocjanu. Petje ga navdihiuje in sprosti. Prav tako je član moškega zbora »Vinko Poljanec« v Škocjanu. Na vprašanje, kako vse svoje dejavnosti spravi pod en klobuk, pravi, da se včasih sam sprašuje, kako je vse to mogoče, konec koncev pa se je še vedno vse lepo izšlo. Na vprašanje, kaj si za prihodnost želi, najde Marjan zelo hitro odgovor: »Zelo dobra nam gre in nimam kakih pritožb. Če bo življenje potekalo tako naprej in bom zadovoljen, bo to več, kot si človek lahko želi. Vedno pravim, da jemo lahko samo z eno žlico!«

Marjan Čik kmetija pri Heslnu

Goreča vas, Škocjan/Brenndorf, St. Kanzian

»Wir essen nur mit einem Löffel.«

Marjan Čik wurde die Pferdewirtschaft in die Wiege gelegt, denn bereits sein Vater hat sich erfolgreich mit Pferden beschäftigt. Heute ist Marjan Obmann des Kärntner Pferdezuchtverbandes und somit ein anerkannter Fachmann in Punkt Pferdezucht in Kärnten. »Die Pferdezucht ist eine Nische in der Landwirtschaft und kann eine gute Alternative unter den Produktionszweigen sein. Wer sich erfolgreich mit Pferden beschäftigen will, hat zwei Möglichkeiten, die Zucht oder die Pensionshaltung für fremde Pferde. Beides gehört durchdacht und für beide Varianten ist eine fundierte landwirtschaftliche Ausbildung von großem Vorteil,« meint Marjan. Seinen Betrieb hat er vor einigen Jahren in Brenndorf bei St. Kanzian gekauft und seine Pferdezucht aufgebaut. Ich musste das Haus von Grund auf sanieren, renovieren und umbauen. Auch der Stall musste den Pferden gerecht umgebaut werden und bietet heute Platz für 20 Zuchtpferde.

Marjans großes Hobby ist die Jagd. Er ist Hegeringleiter in St. Kanzian und Mitglied des Fachausschusses für Niederwild der Kärntner Jägerschaft. Das Hauptaugenmerk der Jagd sieht er in der Erhaltung der Biodiversität im Wald und am Waldrand. »In St. Kanzian ist es uns gelungen, die Wildgans wieder anzusiedeln. Seit geraumer Zeit brütet sie wieder an der Drau. Im Allgemeinen müssten wir das Niederwild wieder mehr in unser Augenmerk rücken, denn gerade hier verschwindet die Vielfalt,« meint Marjan.

Energie schöpft er bei der Vokalgruppe »NOMOS« aus St. Kanzian und beim slowenischen Männerchor »Vinko Poljanec«. »Beim Singen vergesse ich die Sorgen, da blüht mein Herz auf.«

Gregor Slugovc-Sternad

kmetija pri Gornicarju; Lancova, Škocjan/Lanzendorf, St. Kanzian

Junij Juni 2014

PONEDELJEK • MONTAG	TOREK • DIENSTAG	SREDA • MITTWOCH	ČETRTEK • DONNERSTAG	PETEK • FREITAG	SOBOTA • SAMSTAG	NEDELJA • SONNTAG
26	27	28	29	30	31	22. ned., Justin 01
Erazem 02	Karel L. 03	Kvirin 04	Bonifacij 05	Norbert 06	srce Jezusovo 07	23. ned., binkošči 08
● λ	○● λ	○● λ	● λ	○●● λ	○●● λ	● λ
Binkoštni ponedeljek 09	Henrik 10	Barnaba 11	Adelajda 12	Anton Pad. 13	Elizej 14	24. ned., Vid 15
● λ	● λ	● λ	● λ	● λ	●● λ	● λ
Ćuido 16	Adolf 17	Marcelijan 18	presveto rešnje telo 19	Silverij I. 20	Alojzij poletje 21	25. ned., Pavlin 22
λ	λ	● λ	● λ	●○ λ	●○ λ	●○ λ
Agripina 23	Janez Krstnik 24	Viljem 25	Jožef M. Escrivà 26	Hema Krška 27	Irenej 28	26. ned., Peter in Pavel 29
λ	λ	λ	● λ	● λ	● λ	● λ
prvi rim. m. ap. Pavla 30	01	02	03	04	05	06
●● λ	λ					

KMETIJA V ŠTEVILKAH

24 ha gozda, 60 ha kmetijskih površin, 25 krav dojljil, 10 plemenskih svinj, poljedelstvo, turizem na kmetiji.

DER BAUERNHOF IN ZAHLEN

24 ha Wald, 60 ha landwirtschaftliche Nutzfläche, 25 Mutterkühe, 10 Zuchtsauen, Ackerbau, Urlaub am Bauernhof.

»Moja največja želja je postati kmet.«

Na Gornicarjevi kmetiji družine Slugovc-Sternad že mladi Gregor s svojimi 16-imi leti začenja hoditi po stopinjah svojega očeta in njegovih prednikov. Že kot otrok, komaj je štel štiri leta, je v vrtcu bil prepričan, da bo postal kmet in prevzel domačo kmetijo. Tako ne preseneča, da je vozil s traktorjem, komaj da je segel do pedalov in si v teku svojih mladih let izbral kmetijsko izobraževalno pot, saj ravno obiskuje zadnji letnik kmetijske šole Goldbrunnhof. »Gregorja povsod in v vsakem življenjskem položaju spremljajo vsa področja iz kmetijstva, bodisi kmečko delo, živinoreja ali poljedelstvo. Kadar je bilo treba napisati v šoli kakšen referat ali spis, se je Gregor vedno posvetil kmetijstvu. Dejansko mu je bilo kmetovanje položeno v zibelko,« pripoveduje Gregorjeva mama Andrea. Prav tako je z domačajo in živiljenjem na kmetiji povezana Gregorjeva setstra Marcella, ki je maturirala na slovenski gimnaziji in sedaj študira v Gradcu. Kadar je potrebnra pomoč, rada priskoči in prime za vsako delo na kmetiji, v svojem prostem času pa se aktivno vključuje v pevskem zboru in društvu »Danica.«

Pri Gornicarju so se osredotočili na poljedelstvo, rejo krav dojlil in dojnji svinji. S tem imajo mešano kmetijo, kjer se ena stroka ujemata z drugo. Glavna dela na kmetiji opravlja oče in sin – oba Gregorja na domačiji. Poleg kmetijstva se družina Slugovc-Sternad zelo uspešno ukvarja s turizmom. To dejavnost vodi Gregorjeva mama Andrea. Gostom ponujajo štiri različne apartmajše s kategorijo štirih rož, kar je najvišja kategorija na turističnih kmetijah. Celotna kmetija je zelo prikupno urejena in obiskovalec se že kar v prvem hipu počuti dobro, ko pride na Gornicarjev dom.

Gregorju mlajšemu je najbolj pri srcu delo s traktorjem. »Ko se vomim s traktorjem sem sproščen, to uživam in dejansko lahko rečem, da steje traktor k mojim konjičkom. V prostem času pa se zanimam za nogomet in pojmem pri mladinskem zboru »Danice« v Šentprimozu,« pripoveduje Gregor.

V vožnji s traktorjem Gregor dejansko steje med najboljše. Na kmetijskem sejmu v Riedu v Gornji Avstriji je v letu 2013 zmagal v evropskem prvenstvu v vožnji s traktorjem. Kvalifikacijo za to je opravil na kmetijskem sejmu v Wieselburgu, čeprav je šele nekaj tednov prej opravil vožniški izpit za traktor. »V Wieselburgu so mi povedali, da sem med prvimi tremi in s tem sem lahko šel na tekmovanje v

Ried. Pri tekmovanju je treba prevoziti parkur in spretnostni vožnji in pri tem priter odklopiti razne stroje, naložiti žogo na čelnih kladalnik in jo pripeljati do cilja. Prevoziti je treba prevesnico in pri vsem tem vedno gledati na čas,« pripoveduje Gregor o tekmovanju. Po opravljeni vožnji ni imel najboljšega občutka in pravzaprav so se želeli spet odpeljati s sejma domov na Koroško, ko so mu sporočili, da naj pride k podelitev nagrad. Glavna nagrada je bil novi traktor, ki ga podjetje »Lindner« podari zmagovalcu za leto dni. Ves presenečen je Gregor zaslišal svoje ime, ko so razglasili evropskega prvaka. »Nisem računal s tem in še bolj sem se razveselil, ko so povedali moje ime. Ker sem zelo spreten, mi je podjetje Lindner ponudilo najnovejši traktor s 95-imi konji. Traktor smo dobili konec oktobra in takoj sem ga preizkusil in se odpeljal z njim v Šolo, kjer sem ga pokazal svojim sošolcem. Še nikoli nisem šel tako rad v šololo!«

Zmagani traktor je pri Gornicarju stalno v uporabi in na njem srečamo Gregorja, ki uživa ob delu, z nasmehom. Pravi, da se mu življene na kmetiji nikdar ni zdelo hudo, ali da bi kaj pogrešal. Le obratno, veliko bolj je napolnjeno z dogodki in doživljaji, kot morda kje drugje, kjer nimajo kmetije. Poleti pa dneve popestrijo otroci gostov, s katerimi je Gregor vedno enostavno navezal stike. Zaveda se, da je delo na kmetiji, kljub napredajoči mehanizaciji in tehniki, še vedno naporno, toda veselje do dela in doživetje skupnega uspeha mu stalno spet dajeta motivacijo. »Sam bi bil najraje vedno na kmetiji. Zdaj obiskujem zadnji letnik kmetijske šole Goldbrunnhof in po končani šoli bi po mojem kar ostal na kmetiji in tukaj takoj začel delati. Toda starša sta me prepričala, da se naj še izučim v kakem poklicu, saj mi bo prišlo znanje na kmetiji zelo prav. Mislim, da ju bom poslušal, čeprav vesta, da mi srce narekuje kaj drugega, namreč ostati doma,« s svojim humorjem pripomni Gregor.

Starša Andrea in Gregor sta na svojega sina zelo ponosna in se veselita z njim. Prepričana sta, da ni samoumevno, da mlad človek danes ve, kaj hoče. Pri Gregorju je to čisto jasno, pravi mama Andrea: »Gregor je velikokrat naš motivator in naša gonilna sila. Že kot otrok v ljudski šoli je vsak dan zgodaj zjutraj spraševal, kaj bomo danes delali. Tudi danes je tako in s tem je tudi delo na kmetiji olajšano, saj nam sin vedno z veseljem priskoči na pomoč.«

Za prihodnost si Gregor želi, da se mu bo uresničila želja postati kmet in prevzeti domačo kmetijo. Tudi starša uživata ob Gregorjevem veselju do kmetovanja in mu želita, da bo srečen in z veseljem kmetoval na Gornicarjevi kmetiji.

»Es ist mein größter Wunsch Bauer zu werden!«

Gregor Slugovc-Sternad gehört zu den Jugendlichen, die bereits im Kindergartenalter wussten, was sie werden wollen. »Seit ich denken kann, ist es mein Traum, unser Bauernhof einmal zu übernehmen und hier erfolgreich zu wirtschaften. Das war für mich immer klar und deshalb besuche ich auch die landwirtschaftliche Fachschule Goldbrunnhof in Völkermarkt«, erzählt Gregor. Sein Hobby ist das Traktorfahren und hier gehört er zu den Besten, denn er ist der amtierende Europameister im Geschicklichkeitsfahren. Gregor hat kaum seinen Traktorführerschein bekommen, da hat er sich bei der Wieselburger Messe 2013 für die Europameisterschaft im Traktorfahren bei der Rieder Messe 2013 qualifiziert. »Bei dieser Fahrt kommt es auf die Geschicklichkeit und Zeit an. Man muss unterschiedliche Geräte zu- und abkoppeln, auf dem Frontlader einen Ball balancieren und über ein Wippe fahren. Es war ein ganz besonderer Moment, als mein Name für den ersten Platz ausgerufen wurde. Noch schöner war es, einen Lindner-Geotrac für ein Jahr geliehen zu bekommen und nun einen eigenen Traktor zu haben«, freut sich Gregor. Der Traktor wurde nach Auslieferung auch prompt den Mitschülern gezeigt. Obwohl Gregor seine Zeit am liebsten auf dem Traktor verbringt, singt er sehr gerne beim Jugendchor »Danica« in St. Primus.

Zuhause am elterlichen Hof ist Gregor die treibende Kraft. Seine Eltern Andrea und Gregor freuen sich mit ihm, schließlich ist es nicht selbstverständlich, dass Jugendliche heute eine Vorstellung von ihrer Zukunft haben. Auch Gregors Schwester Marcella hilft am Hof wo und wann sie kann. Sie studiert in Graz und ist nach wie vor eng mit der Familie verbunden.

Mit dem Leben am Bauernhof verbindet Gregor nur Positives: »Natürlich weiß ich, dass ein Bauernhof mit sehr viel Arbeit verbunden ist. Ich mache die Arbeit aber mit großer Freude und es wird mir hier nie langweilig. Nach der Fachschule werde ich wahrscheinlich noch einen Beruf erlernen, das raten mir meine Eltern. Ich würde viel lieber am Hof arbeiten, doch ich werde natürlich auf meine Eltern hören«, lächelt Gregor verschmitzt.

Marija Čertov

kmetija pri Hlipovčniku; Sele/Zell

Julij Juli 2014

PONEDELJEK • MONTAG	TOREK • DIENSTAG	SREDA • MITTWOCH	ČETRTEK • DONNERSTAG	PETEK • FREITAG	SOBOTA • SAMSTAG	NEDELJA • SONNTAG
30 Estera 	01 Ptujskogorska M. B. 	02 Tomaž 	03 Urh 	04 Ciril in Metod 	05 27. ned., Marija Goretti 	06
Izija 07 	Kiljan 08 	Veronika 09 	Amalija 10 	Benedikt 11 	Mohor, Benedikt 12 	28. ned., Henrik 13
Kamil 14 	Bonaventura 15 	Karmelska M. B. 16 	Aleš 17 	Friderik 18 	Zlatka 19 	29. ned., Marjeta 20
Jovrenc B. 21 	Magdalena 22 	Brigita Šved. 23 	Krištof 24 	Jakob St. 25 	Joahim, Ana 26 	30. ned., Gorazd in tov. 27
Viktor 28 	Marta 29 	Peter Krizolog 30 	Ignacij Loj. 31 	01 	02 	03

KMETIJA V ŠTEVILKAH

9 ha travnikov, 45 ha gozda, ovčjereja, ekološka kmetija.

DER BAUERNHOF IN ZAHLEN

9 ha Grünland, 45 ha Wald, Schafzucht mit Kamerunschafen, Bio-Betrieb.

Marca in dipl. inž. Hanzi Čertov kmetija pri Hlipovčniku

Sele/Zell Pfarre

»Kmetijstvo po našem okusu.«

Hlipovčnikova domačija se nahaja na sončnem bregu pod Selami okoli 800 m nad morsko gladino. Hanzi in Marca kot mlada nista računala s tem, da bosta nekoč prevzela kmetijo, pa je tako naneslo in danes si ne bi mogla predstavljati drugačnega življenja.

Kmetijo je Hanzi podedoval od svojega strica, tedaj Spodnjega Hlipovčnika: »Naša današnja kmetija je bila prej razdeljena na dve družini, na Spodnjega in Zgornjega Hlipovčnika. Druga svetovna vojna in njene posledice so pustile na teh dveh domačijah hude sledove. Družina Gregorič, tedaj Spodnji Hlipovčnik, je bila izbrisana – obglavljeni, uničeni v koncentracijskih taboriščih, ali kasneje umrli na domu za posledicami življenja v taboriščih. Isto je veljalo za Spodnjega Hlipovčnika, družina je bila deportirana in kmet se ni vrnil domov. To kmetijo je dobil moj stric in nato tukaj kmetoval z mojo tetjo. Ker nista imela otrok, mi je stric ponudil, da kmetijo prevzamem, kar sem 1993 tudi storil.« Tam, kjer je stala domačija Gregoriceve družine, stoji danes stanovanjska hiša družine Čertov, hlev pa je zgrajen na bivši domačiji strica in tete.

»S prevezmom kmetije sva se odločila, da zgradiva novo hišo, ker žal ni bilo možno obnoviti stare kmečke hiše. 1995 smo se iz Celovca preselili v Sele in tukaj začeli kmetovati. Brž ko sva si tukaj uredila dom, je prišel moj tast in nama podaril sedem ovc. Dejal je, da kmetija ne more biti brez živali in tako smo se začeli ukvarjati z ovčjerejo,« pripoveduje Marca Čertov. Ovčjereja se je zdela obema zelo primeren, saj so vsi travnik arondirani in strmina terena ne dopušča kakšne težje živali. »Že ovce so imele včasih zlomljene noge, ker je tako stromo. Začetka smo imeli gorsko ovco in ovce očalarke, nekaj časa tudi črnoglavne mesne ovce. Ker pa za volno ni odjemalcev, smo se vedno bolj zanimali za ovce, ki jih ni treba striči. Danes imamo 30 kamerunskih ovc in od začetnih gorskih ovc nam jih je ostalo tudi še 10. Čreda 40 ovc je za nas optimalna, tako tudi shajamo s krmo,« pripoveduje Marca. Ovčji hlev so zgradili na območju Zgornjega Hlipovčnika na zelo sodoben in preprost način. Hlev je prava arhitektonská umetnina, ki se zelo prijetno prilagaja terenu. Ovcam se od tukaj odpirajo pašniki, ki jih junija večinoma najprej pokosijo, nato pa se paše pre-

stavljo. Jagnjeta se rodijo v glavnem med januarjem in februarjem in so nato celo poletje na paši. Jeseni jih zakolijo v selskem gospodarskem centru in jagnjetino prodajajo večinoma stalnim strankam. »Meso kamerunske ovce ima poseben okus, ki je podoben okusu muflonskega mesa. Povpraševanja bi bilo še več, s prodajo smo zelo zadovoljni,« pravi Marca. Ker je kmetija na sončnem kraju, uspeva v žudovitem sadovnjaku nad 120 sadnih dreves.

Čertovi delajo z dobro voljo in optimizmom: »S Hanžijem nikoli nisva jamrala, da se kmetovanje ne splača, da je premalo dohodka. Najnjam sinovom Izidorju, Mateju in Dominiku sva vedno poskušala posredovati pozitiven odnos do kmetije in narave. Samoumevno je, da drug drugemu pomagamo, ali pri košnji in spravljanju sena, pri zakolu in predelavi mesa, ali pri skrbri za našo čredo – vedno stopimo skupaj. Ne bi rekla, da delo ni trdo, seveda je v teh strminah, toda odločiljen je osebni pristop do tega,« meni Marca. Najbolj se odpočije v naravi pri košnji in spravljanju sena. Prej je kosila še ročno, danes uporablja motorno koso.

Leta 2012 si je najmlajši sin Dominik izbral za maturitetno delo v zgodovini temo »Hitler je izbrisal celotno Gregorjevo družino v Selah« in se podal po sledovih prejšnjih lastnikov. »Med drugo svetovno vojno je bil v našem jarku bunker, v katerem se je skrivalo pred nacisti najprej sedem Selanov, kasneje sta ostala še dva, Tomaž Olip in Jaka Oraže. Ostali so si zgradili novi bunker v Sedlcah. Hlipovčnikov bunker je bil izdan in decembra 1942 so aretričali Tomaž Olipa in Jaka Oražeta. Oba sta bila 29. aprila 1943 na Dunaju med obglavljenimi 13-imi žrtvami. Bunker so nato uničili in ostala je jama v našem jarku. Prišel bi skoraj v pozabovo, čeprav smo vedeli za kraj. Na Dominikovo iniciativno smo ga spomladis 2012 s sinovi in pomagači začeli izkopavati. Našli smo fundamenta in na teh ponovno zgradili skrivališče v prvotni velikosti. Danes je to spomenik, v katerem imamo razstavljenih tudi nekaj reliktorjev, ki smo jih našli med izkopaninami. Obesili smo tudi informacijske tabele o Selanih, ki so se tukaj skrivali. Dolgoročno naj bo ta spomenik izhodišče za spominsko pot, namejeni selskim žrtvam 2. svetovne vojne,« pripoveduje Hanzi. Bunker je obiskovalcem na ogled po dogovoru z družino Čertov.

Za prihodnost si želite, da bi tudi nasledniki ohranili spoštljiv odnos do kmetovanja in domača okolice. Za mladega Hlipovčnika pa si želi Marca: »Dobro se naj počutijo doma. Midva s Hanžijem sva si tukaj uresničila svojo predstavo o življenju in kmetovanju. Mladi najte nekoč storijo po svojih načrtih.«

»Landwirtschaft nach unserem Geschmack.«

Auf über 800 Metern Seehöhe erstreckt sich über mehr als 50 Hektar der Bauernhof von Familie Čertov. Seit 1995 wird hier erfolgreich Schafzucht betrieben. Zunächst mit Berg- und Brillenschafen, heute mit dem Kamerunschaf. »Nach einigen Jahren mit den Berg- und Brillenschafen hatten wir keinen geeigneten Abnehmer für die Wolle gefunden und sind deshalb auf das Kamerunschaf gekommen. Dieses muss nicht geschoren werden und hat einen eigenen Fleischgeschmack, ähnlich dem Mufflon. Das Schaf passt sich hervorragend den steilen Hängen an und ist sehr unkompliziert zu halten. Heute halten wir ca. 40 Schafe, davon 30 Kamerun- und 10 Bergschafe«, erzählt Marca Čertov. Von Anfang an wird beim Hlipovčnik auch biologisch gewirtschaftet.

»Wir sind zufällig Bauern geworden. Mein Onkel hatte keine Nachkommen und fragte uns, ob wir seinen Hof übernehmen möchten. Das haben wir getan und uns mit Freude hier niedergelassen. Der Ort hier hat eine sehr tragische Geschichte hinter sich. Unserer Hof besteht eigentlich aus zwei Betrieben dem Unteren und dem Oberen Hlipovčnik. Die Familien dieser beiden Höfe sind im 2. Weltkrieg ausgelöscht worden oder starben an den Kriegsfolgen nach Kriegsende. Die Familie des Oberen Hlipovčnik wurde deportiert und in KZ-Lagern ermordet, der Untere Hlipovčnik enthaftet und seine Familie ebenfalls in KZ-Lager deportiert. Wir haben uns 2012 auf die Spur dieser Hof-Vorfahren gemacht. Dabei wurde in unserem Graben auch ein alter Holzbunker wieder aufgebaut, der sieben Männern aus Zell während des Krieges einige Zeit als Versteck vor den Nazis diente. Der Bunker kann nun auch besichtigt werden. In Zukunft soll hier ein Erinnerungsweg entstehen, in Gedenken an die Zeller Kriegsopfer«, erzählt Hanzi Čertov.

Die Familie Čertov geht sehr wertschätzend mit der Geschichte ihres Hofs um, gleiches gilt für den Umgang mit der Natur. »Wir sind mit unserem Hof sehr verbunden und dies haben wir auch unseren Söhnen Izidor, Tadej und Dominik versucht zu vermitteln. Bei der Arbeit am Hof helfen wir einander gegenseitig und wir jammern nicht. Es kommt uns nicht in den Sinn zu sagen, das zahlt sich nicht aus. Wir haben einen positiven Zugang zu den Dingen.«

Marko in Diana Čik

kmetija pri Kušetu; Libuče, Pliberk/Loibach, Bleiburg

Avgust August 2014

PONEDELJEK • MONTAG	TOREK • DIENSTAG	SREDA • MITTWOCH	ČETRTEK • DONNERSTAG	PETEK • FREITAG	SOBOTA • SAMSTAG	NEDELJA • SONNTAG
28	29	30	31	Alfonz Ligv. 01 %	Evezbij 02 %	31. ned., Lidija 03 %
Janez Vian. 04 ● %	Marija Snežna 05 ● %	Ježusovo sp. 06 %	Kajetan 07 %	Dominik 08 %	Roman 09 %	32. ned., Lovrenc 10 ○ %
Klara 11 %	Hilarija 12 ●● %	Poncijan, Hipolit 13 ● %	Maksim, Kolbe 14 ●○ %	Marijin vnebohod 15 ●○ %	Rok, Štefan 16 %	33. ned., Hiacint 17 ● %
Helena 18 %	Janez, Eudes 19 %	Bernard 20 %	Pij X. 21 ● %	Marija kraljica 22 ● %	Roza Limska sejem/Messe AGRA, Zgornja Radgona (SLO) 23 ●●○ %	34. ned., Jernej sejem/Messe AGRA, Zgornja Radgona (SLO) 24 ●●○ %
Ludvik sejem/Messe AGRA, Zgornja Radgona (SLO) 25 ● %	Rufin sejem/Messe AGRA, Zgornja Radgona (SLO) 26 ●● %	Monika sejem/Messe AGRA, Zgornja Radgona (SLO) 27 ●● %	Avguštín sejem/Messe AGRA, Zgornja Radgona (SLO) 28 %	obgl. Janeza Kr. pliberški jormak/ Bleiburger Wiesenmarkt 29 %	Feliks pliberški jormak/ Bleiburger Wiesenmarkt 30 %	35. ned., Rajmund Pliberški jormak/ Bleiburger Wiesenmarkt 31 ● %

KMETIJA V ŠTEVILKAH

12 ha obdelovalne površine, 6 ha gozda, reja piščancev, ekološka kmetija.

DER BAUERNHOF IN ZAHLEN

12 ha landwirtschaftliche Nutzfläche, 6 ha Wald, Bio-Masthühnerzucht.

»Uresničila sva skupno idejo o kmetiji.«

Nekaj let nazaj sta Diana in Marko Čik ubrala novo pot kmetovanja. Kmetiji, ki je bila tradicionalno usmerjena v govedorejo, prasičerejo in poljedelstvo, sta dala nov pečat in začela rediti piščancev in kmetijo prusmerila v ekološko pridelavo. Tako želite dolgoročno zagotoviti obstoj kmetije in se oboj glavnopoklicno zaposliti na njej.

»Kmetijstvo ima v naši družini zelo dolgo tradicijo, saj segajo konine naših prednikov nazaj v 12. stoletje. Meni je torej kmetijstvo bilo položeno v zibelko. Poleg tega sem bil edini sin in sestri Olga in Danica nista imeli intencije za prevzem kmetije. Že moja starša Herman in Angela Čik sta zelo uspešno kmetovala in se tedaj ukvarjala z govedorejo in priejo mleka. Oče je bil zelo dober in priznan rejec. Poleg goveda smo imeli vedno tudi konje in takoj sem od malih nog dorasčal v neposrednem stiku s kmetovanjem in naravo,« pričuje Marko. Strukturna spremembra v kmetijstvu je svoj pečat zapustila tudi pri Kušejevih. Bilo je treba razmisljati, v katero smer razviti kmetovanje in kako delo na kmetiji povezati s službo. Marko je sicer nehal s priejo mleka, ostal pa je pri govedoreji in prasičerji, kot konjček pa je imel tudi jahalne konje. Toda dolgoročno to ni bila opcija za obstoj.

Ko je 2005 spoznal Diana, svojo ženo, in sta si v Libučah ustvarila svoj dom, sta začela skupaj razmišljati, kaj bi lahko uresničila na kmetiji. Oba sta bila prepicana, da je prihodnost v ekološkem kmetovanju in se začela informirati o možnostih ekološke reje piščancev. »To je bil še čas, ko se je trend k ekološki preherani še začel pojavljati in je tudi trgovina skočila na ta voz. Začetka je kazalo, da ni potrebe po ekoloških piščancih in da si bova moral poiskati drugo možnost. Nekaj časa navrh pa so naju poklicali in vprašali, če še želiva vstopiti v to panogo in seveda sva potrdila,« pričuje Diana. V najkrajšem času je bilo treba zaprositi za vsa dovoljenja, zgraditi nov hlev za piščance in kmečka posloplja pripraviti za novo panogo. Zdaj pri Kušeju redijo v starem hlevu piščance v prvih štirih tednih reje in jih v končni fazi pitanja prestavijo v novi hlev za pet tednov. Skupaj je v hlevu potem nad 4.000 piščancev, ki jih pitajo devet tednov, preden gredo v prodajo. Odjemalec za piščance je podjetje Wech, s katerim imajo pogodbo o reji. Ko piščanci zapustijo hlev, ga je treba počistiti, desinficirati in dva tedna stoji prazen. To je iz higieniških razlogov potrebno, saj se tako preprečijo bolezni. Diana in Marko pri

reji ne uporabljata antibiotikov in svoje piščance zdravita z naravnimi zdravili, kot npr. organom, ki šteje med naravne 'antibiotike'. »Ekološka reja piščancev že sama po sebi prepreči, da bi bilo treba živali stalno zdraviti, saj jim skušamo ponuditi čim bolj naravno okolico. Naši piščanci imajo v končni fazi hlev s 500 m² površine, z izpustom na travnik, ki je velik dva hektarja. Ta pašnik imamo razdeljenega na dva dela, tako da piščanci menjajo pašnik in s tem preprečimo prisik patogenov. S tem je že naravna danost popolnoma drugačna od konvencionalne reje piščancev,« razloži Marko. Seveda se je bilo treba naučiti veliko novega, saj se perutnine ne da primerjati s preževkovalcem. Na pomoč sta Kušejevim priskočila sosedka, ki sta imela že izkušnje v reji perutnine.

Na vprašanje, kako se počutita na kmetiji, ki ima za sabo preobrat, odgovorita Diana in Marko: »Preobrat nikoli niso enostavni. In seveda tudi za starše ni bilo lahko, da sva šla v smer perutnine. Toda s časom smo vsi opazili, da nam to dobro gre po rok in da se pri tem zelo dobro počutiva. Lepo je, ko se vsak dan veseliš, da kmetuješ in ne obratno. In najvažnejše je, da vidiva oba na kmetiji najino prihodnost in delava na tem, da bomo od perutnine lahko tudi živel.« Diana, ki sama ni doraščala na kmetiji, si danes ne bi mogla predstavljati drugega življenja.

V prostem času se Diana in Marko ukvarjata z naravnim pristopom do živiljenja in ohranjanjem telesnega in duševnega zdravja. Diana je terapevtska maserka z zvočnimi posodami, Marko pa je izobražen Salutogog, inštruktor za nordijsko hojo, svetovalec za Bachove cvetlice in diplomirani posvečevalc zdravja. »Z svojim znanjem na področju ohranjanja zdravja si želiva zgraditi dodatni dohodkovni steber, poleg tega pa je to tudi najin konjček. Delo na tem področju dopolnjuje delo na kmetiji in skrbi za ravnovesje. Bova videla, kaj se bo iz tega še razvilo,« navdušeno pričuje Diana in Marko. Svoj prosti čas rada namenita otrokom. Njun skupni sin Adrian zdaj že obiskuje Ljudsko šolo, Markovi sinovi dvojčka Dominik in Fabijan obiskujujo slovensko gimnazijo v Celovcu in hčerka Ramona študira v Gradcu pravo. Dejansko jim ne postane dolgčas in ko se celo bandata, kakor pravi Marko, zbere okrog kuhinjske mize, je veliko časa za kramljanje.

Na vprašanje, kaj je skrivnost za uspeh na kmetiji, sta si Diana in Marko edina: »Uresničila sva skupno idejo. Skupaj sva naredila načrte, skupaj se ukvarjava s perutnino in tudi v prostem času imava podobne interese. Drug drugega izpopolnjujeva in sva si v oporo. Vlčeva za eno vrv v isto smer, po vrhu pa nama to tudi zelo ugaja, s tem pa najin vsakdanjik lahko uživava.«

Marko in Diana Čik kmetija pri Kušeju Libuče, Pliberk/Loibach, Bleiburg

»Wir haben unsere Idee verwirklicht.«

Diana und Marko Čik haben in Loibach bei Bleiburg ihren Traum von Landwirtschaft realisiert. Der Hof war traditionell auf die Milchwirtschaft ausgerichtet und zusätzlich wurde Schweinemast betrieben. »Im Laufe des Strukturwandels mussten wir überlegen, auf welchen Bereich wir den Schwerpunkt legen. Es war uns beiden sofort klar, dass wir den Hof auf biologische Wirtschaftsweise umstellen werden. Dabei sind wir auch auf die Mastgeflügelzucht gestoßen und haben uns Betriebe angesehen. Letztendlich haben wir einen Vertrag mit der Firma Wech unterzeichnet und züchten nun seit mehreren Jahren erfolgreich Bio-Masthühner,« erzählt Marko. Die Umstellung war auch eine Herausforderung für die Familie, denn die Geflügelzucht ist mit der Rinderhaltung kaum vergleichbar. Die anfängliche Skepsis ist allerdings gewichen und man merkt sofort, dass Diana und Marko alles perfekt im Griff haben und ihren Hof mit großer Begeisterung bewirtschaften.

»Wir beschäftigen uns in unserer Freizeit mit natürlichen Heilungsprozessen und haben uns diesbezüglich beide weitergebildet. Ich biete Klangschalenmassagen an und versuche mein Wissen auch in der Tierhaltung einzusetzen,« erzählt Diana. Marko ist ausgebildeter Salutoge, Nordic Walking Instruktor, Bachblütenberater und diplomierter Gesundheitsförderer. »All dieses ganzheitliche Wissen verknüpfen wir mit den Erfahrungen in der Landwirtschaft. In Summe kommt das Eine dem Anderen zugute. Wir genießen das Leben mit der Landwirtschaft und ziehen gemeinsam an einem Strang. Das erfüllt uns und macht uns glücklich,« sind sich Diana und Marko einig.

Die Freizeit verbringen sie gerne mit den Kindern. Der gemeinsame Sohn Adrian besucht bereits die Volksschule und Markos Zwillinge Fabian und Dominik das Bundesgymnasium für Slowenen in Klagenfurt, seine älteste Tochter Ramona studiert in Graz Rechtswissenschaften. Wenn sich die gesamte Bande – wie es Marko nennt – um den Küchentisch versammelt, gibt es viel zu erzählen und zu lachen. Langweilig wird es dabei nie.

Landwirtschaftliche Fachschule Goldbrunnhof/Kmetijska strokovna šola

Velikovec/Völkermarkt

September 2014

PONEDELJEK • MONTAG	TOREK • DIENSTAG	SREDA • MITTWOCH	ČETRTEK • DONNERSTAG	PETEK • FREITAG	SOBOTA • SAMSTAG	NEDELJA • SONNTAG
Egidij Piberški jormak/ Bleiburger Wiesenmarkt 01	Maksima 02	Gregor Vel. 03	Rozalija, Ida 04	Viktorin 05	Petronij 06	36. ned., Regina 07
rojstvo D. M. 08	Peter Klaver 09	Otokar 10	Erna 11	Marijno ime 12	Janez Zlat. 13	37. ned., pov. sv. križa 14
žalostna M. B. 15	Ljudmila 16	Robert Bel. 17	Irena 18	Januarij 19	Korenjski muč. 20	38. ned., Matej 21
Mavričij 22	Paternij, Pij iz Pietrelcine jesen 23	Rupert, A. M. Slomšek 24	Avreljija 25	Kozma, Damjan 26	Vincenc, Pavel 27	39. ned., Venčeslav 28
Mihail, G. R. 29	Hieronim 30	01	02	03	04	05

- kozorog/Steinbock
 vodnar/Wassermann
 riba/Fische
 oven/Widder
 vibik/Stier
 dvovjčka/Zwilling
 prak/Krebs
 lev/Löwe
 devica/Jungfrau
 tehnicna/Waage
 skorpijon/Skorpion
 strelec/Schütze
sekanje lesa Holzschlagen
 presajevanje rastlin Umtopfen und Umsetzen
 prlivanje rožam Blumengießen
 gnojiti Düngen
 rez sadnega dreva Obstbaumchnitt
 sajenje dreves v grmov Bäume und Sträucher/Pflanzen
 striznjek las Roane schneiden
 trebljenje plevela Jäten und Unkrautbekämpfung
 ukuhovanje, obiranje, skladišćenje sadja Einkochen, ernten, lagern Obststage
mlaj Neumond

KMETIJA V ŠTEVILKAH

20 ha gozda, 30 ha travnikov in polja, krave molniece, pitanje prašičev, reja koroške ovce očalarke, ribogojništvo – 5 naravnih ribnikov, konjereja.

LANDESGUT IN ZAHLEN

20 ha Forst, 35 ha Grünland und Acker, Milchviehhaltung, Schweinemast, Kärntner Brillenschafzucht, Fischerei – 5 Naturteiche, Pferdewirtschaft.

Die Landwirtschaftliche Fachschule (LFS) Goldbrunnhof in Völkermarkt gilt als das landwirtschaftliche Fortbildungszentrum in Südkärnten. Verbunden mit einem Landesgut liegt der Schwerpunkt der Schule in der Land- und Forstwirtschaft sowie in Hauswirtschaft und Ernährung. Im landwirtschaftlichen Betrieb wird Milchwirtschaft und Schweinemast betrieben und Kärntner Brillenschafe gezüchtet. In den schulautonomen Pflichtgegenständen können die SchülerInnen auch im Bereich Pferdewirtschaft und Fischei fachspezifische Prüfungen ablegen.

»Alles in Allem bietet unsere Schule, und das landwirtschaftliche Schulwesen im Allgemeinen, eine breite theoretische und praktische Ausbildung. Darin liegt auch der Unterschied zu anderen Schulen. Unsere SchülerInnen können ihr Erlerntes prompt in der Praxis über und umsetzen. Dies ist ein nicht zu unterschätzender Faktor beim Lernerfolg,« erzählt Direktor DI Peter Glantschnig aus dem Schulalltag. Er selbst ist seit 1. Oktober 2013 Direktor der Schule und war zuvor über zwanzig Jahre Lehrer im Bereich Forstwirtschaft. »Ich habe auf der Universität für Bodenkultur das Studium der Forstwirtschaft abgeschlossen und bin danach wieder nach Kärnten zurückgekehrt. Die Chance am Goldbrunnhof zu lehren habe ich gerne genutzt, denn die Herausforderung, den theoretischen Unterricht auch in der Praxis lehren zu können, hat mich immer gereizt.« Diese duale Form der Ausbildung ist ein großes Plus der landwirtschaftlichen Schulen. Die SchülerInnen verlassen die Schule mit einer fundierten landwirtschaftlichen Ausbildung und erhalten zusätzlich Grundkenntnisse in der Holz- und Metallkunde, werden in die Fleischverarbeitung eingeführt und können in unterschiedlichen Wahlfächerlern Wissen erweitern. An die Schule ist ein Internat angeschlossen, welches für 71 SchülerInnen Platz bietet. Jährlich übersteigt die Nachfrage das Angebot und somit verwundert es nicht, wenn in den nächsten Jahren das Internat modernisiert und ausgebaut werden soll. »Wir möchten unseren SchülerInnen auch in unserem Internat ein wohliges Heim bieten. Dazu soll der Internatstrakt demnächst entsprechend erneuert werden. Wir bemerken einen eindeutigen Trend hin zum Internat,« erklärt Direktor Glantschnig. Eine weitere Tradition der LFS Goldbrunnhof ist die grenzüberschreitende Zusammenarbeit mit anderen Schulen. So gibt es eine freundschaftliche Verbindung zum biotechnischen Zentrum »Grm« in Novo Mesto (SLO). Jedes Jahr wird mit dieser Schule ein Schulaustausch realisiert und regelmäßig werden Fächerkursionen nach Slowenien und zu slowenischen Gewerbebetrieben organisiert.

Das Einzugsgebiet der Goldbrunnhofer Schüler ist sehr groß und landwirtschaftlich differenziert. »Wir haben SchülerInnen aus landwirtschaftlichen und -fernen Familien. Die Jugendlichen kommen

Landwirtschaftliche Fachschule Goldbrunnhof/ Kmetijska strokovna šola

Velikovec/Völkermarkt

Direktor DI Peter Glantschnig

aus unterschiedlichen Gebieten mit vorwiegend Forstwirtschaft, aus intensiven Ackerbaugebieten mit intensiver Tierzucht – Schweinemast, Milchviehhaltung, oder aus gemischten Betrieben mit Forst- und Landwirtschaft. All diesen Gegebenheiten müssen wir als Fachschule gerecht werden und den Jugendlichen etwas anbieten. Darin liegt eine sehr große Herausforderung.« Das Herz von Direktor Glantschnig schlägt für seine Schüler und Schülerinnen. Der direkte Kontakt zu ihnen ist ihm sehr wichtig und nach wie vor unterrichtet er in jeder ersten Klasse eine Stunde. Seine Bürotür steht den Jugendlichen immer offen. »Besonders interessant ist für mich die altersspezifische Betrachtung der Jugendlichen von verschiedenen Dingen – das entwickelt sich im Laufe der Schuljahre und dafür muss man ein Verständnis entwickeln. Um verstanden zu werden, sollte man die Sprache der Jugend sprechen. Gerade dieser Teil macht mir große Freude und ich versuche immer, mit meinem Tun und Wirken bei den SchülerInnen zu sein,« erzählt Direktor Glantschnig aus dem Schulalltag. Oft macht er sich Gedanken über die Zukunftsmöglichkeit der Jugendlichen von heute und wünscht ihnen, »dass sie eine lebenswerte Umwelt vorfinden, mit Rahmenbedingungen für eine gesunde Land- und Forstwirtschaft. Unser Ziel soll es sein, dass sich Jugendliche von heute auch in ihrer unmittelbaren Umgebung niederlassen können und es nicht notwendig ist, aus der Heimatregion auszuwandern.«

Bilz Velikovca se nahaja kmetijska strokovna šola Goldbrunnhof, ki je glavni kmetijski izobraževalni center na južnem Koroškem. Šola se težiščno ukvarja z govedorejo, prašičerejo in gozdarstvom. Razdeljena je na dve izobraževalni stroki, na kmetijstvo in gozdarstvo ter gospodinjstvo in prehrano. Odkar so gospodinjsko šolo v Dobrli vasi nekaj let nazaj zaprli, je ta izobraževalni del prevzel Goldbrunnhof, kjer od takrat naprej obiskujejo pouk dekleta in fantje. Šoli je prizidan internat, ki ponuja več kot 70 mladim dom med tednom. »Naš internat je zelo priljubljen in vsako leto je povpraševanje večje od naših zmogljivosti. Zaradi tega je njegova modernizacija in ospreduj naših trenutnih ciljev in investicij. V naslednjih letih ga želimo obnoviti in s tem zagotoviti našim dijamkom topel in sodoben dom v času, ko obiskujejo šolo,« pripoveduje direktor Glantschnig. Začetek oktobra 2013 je prevzel vodstvo na Goldbrunnhofu in postal direktor šole in vodja deželnega kmetijskega poselstva, ki je priključeno šoli. S tem je gospodar na kmetiji, ki je vzorna in sodobna pri pridelavi mleka in pitanju prašičev. Vedno bolj stopa v ospreduje tudi izobrazba na področju gozdarstva, saj prihajajo dijaki v glavnem z mešanih kmetij oz. z velikih gozdarskih kmetij.

npr. z območja Železne Kaple, Svinške planine ali Djekš. »Naša šola ponuja v okviru pouka in težiščnih smeri razne izobraževalne možnosti. Dijaki prihajajo iz različnih kmetijskih struktur, kot so hribovite kmetije s težiščem v živinoreji, pašništvu in turizmu, ravninske kmetije z intenzivnim poljedelstvom in pitanjem prašičev, ter z gozdarskimi kmetijami. To je zelo široko izhodišče in treba je vsakemu dijaku nekaj ponuditi, kar bo kasneje lahko koristil v svojem kmetijskem vsakdanjiku,« pripoveduje direktor o današnjih izivih za šolo. Direktor Glantschnig je tudi osbeno zelo povezan s kmetijstvom, saj je sam doračal na mešani kmetij v Vovbrah in do malih nog doživil razvoj v kmetijstvu. Doživiljal je, kako se je kmetijstvo vedno bolj tehniziralo in kako so strukturne spremembe vplivale tudi na kmetijo doma. »Naša kmetija je klasična mešana kmetija. Danes imamo polega gozda samo še poljedelstvo, sicer polna zaposlitev ne bi bila mogoča.« Po šolski izobrazbi se je vpisal na univerzo »BOKU« na Dunaju in tam študiral gozdarstvo. Nekaj let po študiju se mu je ponudila prilika, da postane učitelj na kmetijski šoli Goldbrunnhof.

Na področju šolstva vidi direktor Glantschnig glavni plus kmetijskih šol, da ponujajo teoretično in praktično izobrazbo. Iz dolgoletnih izkušenj kot učitelj ve, da mladi zelo profitirajo od tega, če lahko neposredno ob pridobivanju teoretičnega znanja preizkusijo naučeno v praksi in s tem znanje že utrdijo. »Kar slišiš, vidiš in nato sam preizkusiš, ti ostane v spominu.« je direktor prepričan. Dijaki na kmetijski šoli pridobivajo osnovna znanja v vseh živinorejskih panogah, se učijo spremnosti v predelani lesa in kovine ter imajo na izbiru različne proste predmete kot so to ribogojništvo, lov in konjereja, da jih samo nekaj naštetejemo. Tradicijo ima na šoli tudi čezmejni povezovanje z drugimi kmetijskimi šolami. Tako je Goldbrunnhof prijateljsko povezan z biotehničnim centrom »Grm« pri Novem mestu v Sloveniji. »Vsako leto pride do izmenjave dijakov, ko grejo naši dijaki na Grm in pridejo slovenski dijaki na našo šolo. Prav tako organiziramo strokovne ekskurzije v Slovenijo in sodelujemo z raznimi podjetji s kmetijskega področja,« pravi direktor.

Kot direktor mu je neposredni stik z dijaki zelo pomemben in slejko prej poučuje v vsakem prvem razredu. »Na ta način spoznam vsakega učenca v vsako učenko. Prav tako so moja vrata za mlade vedno odprta, isto velja za učiteljski zbor in starše.« Na vprašanje, kaj mladim želi za njihovo prihodnost, je odgovor takoj jasen: »Našim absolventkam in absolventom želim, da bi na svojih kmetijah oz. v naši domači regiji našli zaposlitev in center svojega življenja. Naše območje se lahko razvije naprej, če bo ostala tukaj mladina. Seveda pa jim želim, da si uresničijo svoje cilje in so ponosni poslanci kmetijstva.«

Marjan Metschina

kmetija pri Habnarju; Reka, Šentjakob v Rožu/Mühlbach, St. Jakob i. Ros.

Oktobre 2014

PONEDELJEK • MONTAG	TOREK • DIENSTAG	SREDA • MITTWOCH	ČETRTEK • DONNERSTAG	PETEK • FREITAG	SOBOTA • SAMSTAG	NEDELJA • SONNTAG
29	30	Terezija D.J. ●	01 ► ●	angeli varuh ●	02 ●	Evald, Udo ●
Bruno ●	Rožn. M. B. ●	Pelagija ●	08 ○ ●	John Henry Newm. ●●●●	09 ●	Frančišek Asiški ●
06 ●	07 ●	14 ●	15 ● ●	Frančišek B. ●	10 ●	Emilijan ●
Evald ●	Kalist ●	Terezija Vel. ●	Hedvika ●	Ignacij Ant. ●●●●	17 ●	Luka ●
Irena ●●●●	Uršula ●●●●	Marija Sal. ●	Janez Kap. ●	Anton M. Klaret ●	24 ●	42. ned., Pavel od križa ●●●●●●
20 ●●●●	21 ●●●●	22 ●	23 ●	25 ●	26 ●●●●●●	43. ned., državni praz. (A) zimski čas
Sabina ●	Simon in Juda ●	Mihail, Raf, Gabr. ●	Alfonz Rodr. ●	Volbenk ●	01 ●	02 ●

- kozorog/Steinbock vodnar/Wassermann riba/Fische goven/Widder bik/Stier dvovjčka/Zwilling rak/Krebs lev/Löwe devica/Jungfrau tehnica/Waage škorpijon/Skorpion strelec/Schütze
 sekanje lesa Holzschlagen presajevanje rastlin Umtopfen und Umsetzen prljivanje rožam Blumengießen gnjeti Düngen rez sadnega dreva Obstbaumchnitt sajenje dreves in grmov Bäume und Sträucher pflanzen striznjek Roane schneiden trebljenje pleveli Jäten und Unkrautbekämpfung ukuhanje, obiranje, skladiščenje sadja Einkochen, ernten, lagern Obststage
 mlaj Neumond podna luna Vollmond

KMETIJA V ŠTEVILKAH

5 ha travnikov in polja, 8,5 ha gozda, sadjarstvo in zelenjava za samooskrbo.

DER BAUERNHOF IN ZAHLEN

5 ha Wiesen und Äcker, 8,5 ha Wald, Obst- und Gemüsebau zur Selbstversorgung.

Marjan Metschina kmetija pri Habnarju

Reka, Šentjakob v Rožu/Mühlbach, St. Jakob i. Ros.

»Kmet ohranja kulturno krajino.«

nasjmeji tudi mama Marta, ki prav uživa, da je domači kraj še vedno kraj topline za vse njene otroke z vnuki vred.

Danes oskrbujejo Habnarjevi sami svoj veliki in stari sadovnjak ter nekaj bregov, ostale travnike jim pokosi kmet, s katerim imajo kooperacijo. »Na ta način mi ni treba dati površin v najem in kmet, ki mi pokosi površine, je zadovoljen s krmo, ki jo lahko odpelje domov. S tem je pomagano njemu in meni.« Slep ko prej velja pri Habnarju, da to, kar jim narava lahko podari, si doma tudi pridelajo. Zato imajo velik kmečki vrt, ki ga oskrbuje Marta Metschina. »Vrt ti vsako leto nekaj podari. Delo z zemljoi in čar dobrin letnih časov so zame prava terapija,« pripoveduje Marta. Franc ji pri delu rad priskoči na pomoč, saj tudi sam uživa zunaj na svežem zraku. Njegov konjiček pa so trte. Cel hlev je zunaj obraščen s trtami in tudi za novo stanovanjsko hišo uspeva nad 40 različnih trt. »Prej sem imel tukaj jablane na šparilju, prišel je voluhar in vsako leto je bilo nekaj jablan manj. Tega nisem več mogel gledati in odločil sem se, da nasadimo trte,« pravi Franc. S sadjem nas obdarjujo jablane iz starega sadovnjaka, doma nam obroditjo trte, da pripravimo svoje domače vino. Iz jabolk sprešamo letno med 600-800 litrov pristnega mošta.«

Marjan se najbolj sprosti pri delu v gozdu. Čeprav človeka to delo precej izčrpa, se mu to najbolj prileže. »Po navadi nas stopi več mož skupaj in gremo v gozd sekat les. To je vedno posebno doživetje!« Na domačiji so ohranjene še vse kmečke stavbe in del skedenja so lahko preuredili tako, da so tam napravili kurjavo na sekance, s katero kurijce dve stanovanjski hiši.

Staro stanovanjsko hišo so v letih 2012 in 2013 z veliko trudom in ljubeznijo do stare arhitekture obnovili in sanirali. »Ni enostavno obnavljati staro gradbeno substanco, ko ti pa uspe, te končano delo v toplina, ki jo hiša izžareva, poplačata za ves trud,« pravi Marjan.

Z prihodnje si Marjan želi predvsem zdravja in da bi se doma na prej tako dobro razumeli. Na področju kmetijstva želi svojo pot nadaljevati kot doslej v obliki kooperacij. »Saj nikoli ne veš, kaj prinese prihodnost in v resnici smo ravno majhni kmetje tisti, ki si močno prizadevamo za ohranjanje kulturne krajine in si vzamemo tudi čas za površine z visoko biotsko raznolikostjo. To je posebnost, ki je ne bi ževel pogrešati,« zaključi Marjan.

»Erhalter der Kulturlandschaft.«

Marjan Metschina hat seinen Bauernhof der Selbstversorgung verschrieben. »Wir waren zu klein, um mit dem Strukturwandel in der Landwirtschaft mitzuhalten und haben vor einigen Jahren die Viehzucht aufgegeben. Unsere Flächen bewirtschaften wir in Kooperation mit einem Bekannten, die Randflächen und unseren Obstgärten pflegen wir selbst«, erzählt Marjan. Die Verbundenheit zu seinem Betrieb und den Flächen hat er nicht verloren und sieht die Hauptfunktion der landwirtschaftlichen Kleinbetriebe in der Kulturlandschaftspflege und der Erhaltung von Biodiversität. »Wir haben einige ökologisch wertvolle Flächen, die wir besonders betreuen. Ansonsten bin ich am liebsten im Wald. Bei der Waldbearbeitung kann ich abschalten und komme ausgeglichen wieder nach Hause«, meint Marjan.

Bereits seine Eltern haben den Hof im Nebenerwerb geführt und großen Wert auf die Selbstversorgung gelegt. Noch heute bewirtschaften sie einen großen Bauerngarten, der sie jeden Monat mit gesunden Köstlichkeiten beschenkt. Marjans Mutter Marta empfindet die tägliche Gartenarbeit als wahre Therapie für Körper und Geist. Sein Vater Franz hat ein bekanntes Hobby und baut 40 verschiedene Rebsorten an. »Der gesamte Stall ist mit Reben verwachsen und auch einen Weingarten hat er angelegt. Wir haben unseren eigenen Hauswein und verarbeiten auch das anfallende Obst selbst. Jährlich werden zwischen 600 bis 800 Liter Most gepresst.« Das alte Bauernhaus der Familie Metschina ist über 400 Jahre alt und wurde in den Jahren 2012 und 2013 saniert. »Diese alte Bausubstanz zu erhalten war mir ein wichtiges Anliegen. Natürlich sind damit viel Arbeit und Fleiß verbunden, allerdings belohnt einen das Endresultat für all die Mühen.« In Zukunft möchte Marjan den beschrittenen Weg weitergehen und in der Landwirtschaft weitermachen wie bisher. Von der Gesellschaft wünscht er sich mehr Anerkennung für die Kleinalandwirte, welche auch im Nebenerwerb die Motivation zur Landwirtschaft nicht verlieren.

Pri Habnarju na Reki pri Šentjakobu v Rožu živi Marjan Metschina skupaj s svojimi starši Marto in Francem. Na domačiji, ki je bila omenjena prvič skoraj 400 let nazaj, še danes čim več dobrot pridelujejo na lastnem vrtu in lastni zemlji. Marjan je glavnopoklicno zaposlen pri železnici, poleg službe pa skrbi doma za kmetijo. Dolgo so se ukvarjali tudi z živinorejo, nekaj let nazaj pa so strukturne spremembe kmetijstva pritisnile tudi na Habnarjevo domačijo in Marjan se je odločil, da živinorejo opusti. Pravi, da to ni bilo enostavno, saj so do leta 2008 bili navajeni, da njihov vsakdanjik spreminja tudi skrb za živali. Imeli so vedno nekaj krav z mladim govedom, nekaj bikov za pitanje in dva prašiča za lastno porabo. »Ko zadnjra žival zapusti hlev, se je na to novo situacijo treba še navaditi. Dejansko je bilo nenavadno priti v prazen hlev, toda okoliščine so bile take in tudi trend na vasi in v občini je šel v to smer.« Tracionalno so pri Habnarju imeli mešano kmetijo, ki je temeljila na govedoreji, nekaj prašičereje, sadjarstvu in obdelovanju gozdnih površin.

»Pri nas je bilo že za časa mojega deda in mojih staršev tako, da so poleg kmetije ukvarjali tudi z rokodelstvom. Moj dedej je bil mizar in tudi moj oče se je izučil v tem poklicu. Doraščal sem torej na polkmetiji, kjer smo si svoje dobrote vedno pridelali sami. Moj oče je kasneje delal kot šofer pri železnici, doma pa je kmetijo in vsakdanja dela z vso našo pomočjo vodila moja mama,« pripoveduje Marjan iz svojih otroških let. Pri Habnarju so doraščali z Marjanom sestri Martinom in Simona ter mlajši brat Kristian. »Še danes so vsi povezani z našo domačijo. Vsi se ob nedeljah radi dobimo na domu in skupaj sedemo za kuhiško mizo in pokramljamo,« pravi Marjan. Pri tem se

Daniela Sadolschek

kmetija pri Peruču; Lobnik, Železna Kapla-Bela/Lobnig, Eisenkappel-Vellach

November 2014

PONEDELJEK • MONTAG	TOREK • DIENSTAG	SREDA • MITTWOCH	ČETRTEK • DONNERSTAG	PETEK • FREITAG	SOBOTA • SAMSTAG	NEDELJA • SONNTAG
27	28	29	30	31	vsi sveti	01 44. ned., verne duše
Viktorin, Just 03	Karel B. 04	Zaharija, Eliz. 05	Lenart 06	Engelbert, Erenst 07	Bogomir 08	02 45. ned., Božidar, Sara 09
● ■	■ ■	■ ■	○ ■	● ■	■ ■	● ■
Leon veliki 10	Martin 11	Jozafat K. 12	Stanislav K. 13	Nikolaj Tav. 14	Leopold 15	46. ned., Marjeta Š. 16
○ ● ■ ■	● ● ○ ●	○ ● ● ●	● ○ ● ● ●	● ● ● ● ●	● ● ● ● ●	● ● ● ● ●
Elizabeta 17	Roman 18	Narsej 19	Feliks 20	darovanje D. M. 21	Cecilija 22	47. ned., Klemen 23
● ● ● ● ● ●						
Krizogon 24	Katarina Al. 25	Leonard 26	Virgil in Modest 27	Katarina Labouré 28	Saturnin 29	48. ned., Andrej, Justinia 1. adventna nedelja 30
● ●						

- kozorog/Steinbock vodnar/Wassermann riba/Fische goven/Widder bik/Stier dvojčka/Zwilling rak/Krebs lev/Löwe devica/Jungfrau tehtnica/Waage skorpijon/Skorpion strelec/Schütze
- sekanje lesa Holzschlagen podzemni poset presajevanje rastlin Umtopfen und Umsetzen prlivanje rožam Blumengießen grojiti Düngen rez sadnega dreva Obstbaumschnitt sajenje dreves in grmov Bäume und Sträucher/Pflanzen striznjekas Roane schneiden trebljenje plevela Jäten und Unkrautbekämpfung ukuhanje, obiranje, skladiščenje sadja Einkochen, ernten, lagern Obststage mlaj Neumond polna luna Vollmond

KMETIJA V ŠTEVILKAH

50 ha gozda, 20 ha travnikov, reja koroškega belega goveda,
16 krav dojlj, turizem na kmetiji.

DER BAUERNHOF IN ZAHLEN

50 ha Wald, 20 ha Grünland, Kärntner Blondviehzucht,
16 Mutterkühe, Urlaub am Bauernhof.

Daniela Sadolschek kmetija pri Peruču

Lobnik, Železna Kapla-Bela/Lobnig, Eisenkappel-Vellach

»Počasi se daleč pride.«

Daniela Sadolschek se je z Obirskega priznila na Peručevu domačijo v Lobniku, ki se nahaja 1.000 m nad morsko gladino in šteje med najvišje ležeče kmetije na južnem Koroškem. Daniela oskrbuje Peručevu kmetijo skupaj z možem Mihijem in njegovimi starši Johijem in Micijo. Prav tako živi pri Peruču tudi še Mihijeva stará mama Mici, ki je že starejša od 90 let.

Peručevu domačijo sestavljajo tri stanovanjske hiše, saj ima vsaka generacija svoj dom. »To je morda nenavadno, sicer pa je v tem tudi skrivenost, zakaj se vsi tako dobro razumemo in si zelo radi pomagamo,« pripoveduje Daniela. Na kmetijo je prišla v letu 2002, ko je Mihi kmetijo prevzel od svojih staršev. Tedaj sta začela zidati svojo hišo z načrtom, da bosta zgradili tudi apartmaj za goste. »Odlöčila sva se, da bova v poletnih mesecih ponujala počitnice na kmetiji in iz tega razloga sva v hišo integrirala tri različne turistične apartmaje. S pomočjo najinih prijateljev, družin in žlahet nam je uspelo hišo v zastavljenem času zgraditi in se nato kmalu vseliti. Vsakemu, ki nama je pri tem pomagal, sva iz srca hvaljezna,« se spominja Daniela na zelo intenzivni čas gradnje. Želo sta hvaljezna tudi staršem Johiju in Miciji, za vso pomoč in podporo, predvsem tudi tedaj, kadar gre mlada družina na dopust ali oddih.

Z zasedenostjo apartmajev je Daniela zelo zadovoljna in tudi od gostov ima zelo pozitivne odzive. »Goste imamo za naše prijatelje in v glavnem pridejo iz Nemčije in Avstrije. Apartmaje ponujamo samo julija in avgusta, to je tisti čas, ko je pri nas prva košnja končana in imamo čas, da se posvetimo gostom. Vsak, kdor se odloči za počitnice pri nas, ve, da smo malo na obrobu in da je pri nas v ospredju počitek v naravi.« Dejansko se obiskovalcu takoj odpocje duša, ko se približa Peručevi kmetiji. Široki hribovski pašniki in mirna okolica z gozdom človeka v hipu pomirijo in povežejo z naravo.«

Kmetija je poleg turizma osredotočena na govedorejo in gozdarstvo. V govedorejo so se Sadolschki nekaj let nazaj odločili, da preusmerijo kmetijo v rejo krav dojlj. Prej so pridelovali mleko in ga oddajali mlekarji. Redili so simentalke in za red pri molži je skrbela Mihijeva mama, krmil pa je oče Johi. Mihi je glavnopoklino že nad 20

let zaposlen kot gozdni delavec pri kororoškem društvu za negovanje gozdov (Kärntner Waldflegeverein), sicer pa je moral leta 2013 iz zdravstvenih razlogov nekoliko popustiti, kar pomeni tudi za kmetijo novo orientacijo. »Žaenkrat še ne vemo, kam se bomo razvili in ali bo Mihi ostal doma. To pa ne bi bilo hudo, saj je bila Mihijeva želja vedno, da bo glavnopoklicno kmet.« Poleg govedoreje je Mihi strokovnjak v gozdu. Če pravilno in naravno gospodariš z lesom, lahko iztržiš lepo ceno in s trajnostnim načinom delaš za bodočnost. Prodaja lesa je bistveni del našega dohodka. Želo pa sva vesela, da za vse naše investicije nikoli nisva posekala kakšne frate. V gozdu je glavna direktiva sonaravno gospodarjenje,« pravi Daniela.

S prestopom na rejo krav dojlj so pri Peruču zamenjali tudi čredo in začeli z rejo koroškega belega goveda. »To je bil zelo zanimiv proces za vso našo družino. Po eni strani je bila zelo velika sprememba, da smo nehalo z molžo. Po drugi strani pa je z novo čredo prišel nov zagon na kmetijo. Govedo sva kupila v glavnem na Djekšah in kot rejci smo se včlanili v rejsko zvezo. Čeprav imamo sedaj vedno 40 glav živine pri hiši, imajo krave sedaj spet imena. Prej smo kravo videli bolj kot samo koristno žival, zdaj pa je predvsem Mihi veliko bolj povezan z njimi. Predvsem pa je veselje, ko vidimo, kako žival uspeva, saj gre za staro pasmo, ki jo je treba ohraniti.«

Kmalu po preusmeritvi v rejo krav dojlj so pri Peruču tudi obnovili hlev in ga pregradili v hlev s prosto rejo, kjer se krave sedaj lahko svobodno gibljejo.

Življenje na kmetiji popestrijo otroci Natalja, Martin in Štefan, stari med osem in petnajst let. »Oroke enostavno vključujemo in zelo jih je treba pohvaliti, ker nam vedno priskočijo na pomoč. Čeprav se naše krave od vigrideo do prvega snega lahko pasejo, je poletna doba zelo kratka, saj smo kar visoko. V juniju je najbolj pestro, ko skoraj cel mesec kosimo in spravljamo krmo. Pri tem delu so potrebne tudi žene – grabljice. Za to delo klicem na pomoč tudi moje pridne sestre in prijateljice. Sicer pa so naše površine zelo položne in lahko večino dela opravimo s traktorjem,« pripoveduje Daniela iz vsakdanjika.

S ponosom pogleda nazaj na vsa ta leta odkar je prišla k Peruču. »Dejansko sva najine cilje korak za korakom uresničila. Počasi se da-leč pride.«

»Langsam kommt man weit.«

In Lobnik auf 1.000 Meter Seehöhe befindet sich der Bergbauernhof von Familie Sadolschek. Daniela und Michi bewirtschaften hier einen gemischten Betrieb, der sich mittlerweile der Kärntner Blondviehzucht verschrieben hat. »Wir hatten früher Milchkuh, doch das wurde zu intensiv und wir überlegten uns eine Alternative. Mit dem Blondvieh hat die Kuh bei uns wieder einen Namen bekommen und auch die Motivation meines Mannes zur Rinderzucht ist wieder gestiegen,« erzählt Daniela. Michi ist von Beruf Forstarbeiter und ein Profi in der Waldbewirtschaftung. Die Waldflächen werden in Eigenregie gepflegt und der Holzverkauf zählt zum wichtigsten Einkommen. »Wir verstehen die Waldbewirtschaftung als etwas Nachhaltiges, der Kahlschlag widerstrebt uns. Im Wald wie auch in der Landwirtschaft verfolgen wir eine naturnahe Form der Bewirtschaftung,« stellt Daniela fest.

Im Sommer bieten Daniela und Michi Ferienwohnungen im Rahmen von »Urlaub am Bauernhof« an. Das Vermieten ist auf die Monate Juli und August beschränkt, da in dieser Zeit am wenigsten Arbeit anfällt. »Die intensivste Zeit ist bei uns der Juni, da mähen wir die Hänge und viele Hänge müssen händisch gemäht und gerecht werden. Da kommt uns jede helfende Hand recht. Die meisten Flächen können aber mit dem Traktor bewirtschaftet werden,« erzählt Daniela.

Seit sie Anfang der 2000er Jahre auf den Peruč-Hof gekommen ist, hat sich Vieles getan: »Wir haben unser Wohnhaus mit den Ferienwohnungen gebaut, den Stall erneuert und unseren Hof umgestellt. Dazu war die Hilfe von Michis Eltern Johi und Mici von großer Bedeutung und wir sind sehr dankbar dafür. Unsere Ziele haben wir bis auf wenige bereits erreicht. Auch mit kleinen Schritten kommt man sehr weit.«

dr. Ernest Gröblacher

kmetija pri Hofovcu; Deščice, Vrba/Dieschitz, Velden a. W.

December Dezember 2014

PONEDELJEK • MONTAG	TOREK • DIENSTAG	SREDA • MITTWOCH	ČETRTEK • DONNERSTAG	PETEK • FREITAG	SOBOTA • SAMSTAG	NEDELJA • SONNTAG
Natalija, Eligij ●	Bibijana ¶	Frančišek Ks. ¶	Barbara ¶	Saba ¶	Nikolaj ○	49. ned., Ambrož 2. adventna nedelja ○
Brezmadežna ●●	Valerija ¶	Melkijad ●	Damazl. ¶	Ivana Šentalaška ●●●	Lucija ¶	50. ned., Dušan, Janez 3. adventna nedelja ●
Kristina ●●●	Adela ¶	Marjeta Š. ¶	Gracijan ●	Urban V., Tea ●	Evgenij ●○	51. ned., Peter Kanizij 4. adventna nedelja, zima ●●●
Demetrij ●●	Janez Kancij ●	sveti večer ¶	božič ¶	Štefan ●	Janez Ev. ●●	52. ned., nedolžni otročki 28 ●●
Tomaž ●●	Evgen ●●	Silvester ●	01	02	03	04

- kozorog/Steinbock ● vodnari/Wassermann ● riba/Fische ● govej/ Widder ● bik/Stier ● dvojčka/Zwilling ● rak/Krebs ● lev/Löwe ● devica/Jungfrau ● tehnica/Waage ● škorpijon/Skorpion ● strelec/Schütze
 ● sekanje lesa Holzschlagen ● presajevanje rastlin Umtopfen und Umsetzen ● prlivanje rožam Blumengießen ● grojiti Düngen ● rez sadnega dreva Obstbaumabschnitt ● sajenje dreves in grmov Bäume und Sträucher pflanzen ● striznjekas Roane schneiden ● trebljenje plevela Jäten und Unkrautbekämpfung ● ukuhanje, obiranje, skladitev sadja Einkochen, ernten, lagern Obststage
 ● mlaj Neumond ● polna luna Vollmond

KMETIJA V ŠTEVILKAH

14,5 ha polja in travnikov, 25 ha gozda, poljedelstvo.

DER BAUERNHOF IN ZAHLEN

14,5 ha Acker und Grünland, 25 ha Wald, Ackerbau.

ek. sv. dipl. inž. dr. Ernest Gröblacher kmetija pri Hofovcu Deščice, Vrba/Dieschitz, Velden a. W.

»Kmet je bil prvi in bo zadnji.«

Pri Hofovcu v Deščicah pri Šentilju je domačija bivšega direktorja Koroške kmetijske zbornice, Ernesta Gröblacherja. Skupaj z ženo Susanne in družino sina Markusa in snahe Daniele živijo tri generacije pod skupno streho. Saj je življenje pri Hofovcu še bolj živahno, odkar sta se rodila vnuka Niklas in Jonas. O tem pričajo otroški traktorji, ki so med letom lepo parkirani pred hišo – obiskovalec takoj ve, kdo tukaj kmetuje!

Gröblacherjeva domačija ima zelo razgibano kmetijsko zgodovino. »Ko sem bil otrok, je to bila za tisti čas zelo velika kmetija. Pri nas je bilo vedno veliko ljudi, ki so pomagali pri delu. Ukvartili so se z živinorejo in kmetija je imela nad 200 sadnih dreves, za sadje pa je na dvorišču stala preša. Moji predniki so bili zelo podjetni,« pripoveduje Ernest iz svojega otroštva. Ker mu je oče umrl, ko je Ernest imel 13 let, je kmetijo od tedaj naprej vodila njegova mama. Živinoreja je bila pomembna kmetijska panoga, oddajali so mleko na mlekarno in od kmetije živel. »Ker sem se dobro učil, sem prišel na Slovensko gimnazijo. Ko mi je oče umrl, je rekla mama, da bom hodil naprej do mature, katero sem kasneje opravil z odliko. Po maturi me je mama podpirala pri tem, da grem na univerzo, 'BOKU' na Dunaj, kjer sem najprej diplomiral v agronomiji in kasneje zaključil doktorat,« pravi Ernest. Med študijem je s Koroško ostal vedno tesno povezan, saj je materi z Dunaja vedno prisločil na pomoč, ko je bilo to potrebno. »Povezanost do narave in kmetije so mi posredovali doma. Tega se človek ne nauči, to imaš v sebi. Tako sem vsa leta do danes ostal aktiven kmet.«

Po doktoratu se je Ernest 1974 vrnil na Koroško in se zaposlil pri kmetijski zbornici. Poleg službe je doma kmetoval naprej in kasneje so sedelodob celo naziv da je »kmet žarometov«: »Ker sem veliko del na poljih opravljal po službi ponoči, sem moral vklipoti traktorske žaromete, da sem sploh kaj videl. Seveda je bilo to naporno, nisem pa nikoli razmišljal o tem, da bi nehal kmetovati.« Življenje na kmetiji se je v teku desetletij kljub temu spremenilo. Ernestova služba pri kmetijski zbornici ni več dopuščala časa za intenzivno kmetovanje in tako je nehal z živinorejo in se osredotočil na poljedelstvo in gozdarstvo. Zelo pomembne izkušnje za svoje delo v zbornici si je nabral v občinskem svetu občine Vrba, kjer je bil 16 let občinski svetnik in član občinskega predstojništva.

Leta 1984 je postal direktor Koroške kmetijske zbornice in zelo mu je ostala v spominu organizacijska sprememba zbornice po letu 1976. Tedaj je nad 100 sodelavcev menjalo na urad deželne vlade in zbornica se je znašla v novi strukturi. »Doživel sem zelo razgiban čas. Za zbornico ni bilo enostavno, ko ni več bilo funkcionarjev na podeželju v občinskih in okrajskih odborih, na katerih smo se vedno zelo opirali. Zmanjkalo nam je 800 funkcionarjev in s tem ni bilo baze, ki je poročala v Celovec, kaj kmeta/kmetico teži. Iz tega razloga sem 1982 realiziral našo uspešno akcijo, blize h kmetu, v okviru katere smo naredili 165 sestankov na podeželju in povprašali kmete, kaj so njihove želje, kritike in zahteve. Po metodi skupnega sistematičnega odločanja smo prišli do želja naših kmetov in smo izvedeli, kaj moramo kot zbornica uresničiti. To smo potem ponovili 1984 in 1986. Dokazali smo kmetom, da jih jemljevo resno in v teku let so se zahtevali in želje, ki smo si jih zapisali, udejanile. O tem smo potem tudi redno poročali,« pripoveduje Ernest o uspešni akciji. V svojem času direktorstva je najprej pripravljal koroške kmete in kmetice na pristop Avstrije k Evropski Uniji, spremljal pristop k EU in njegove posledice na avstrijsko kmetijstvo, organiziral kadre, ki so neposredno svetovali kmetom in pomagali pri izpolnjevanju prošenj in se vedno odpirali novim izzivom. Ko se je Avstrija pogajala za pristop k EU, je bil edini, ki je napisal priročnik o učinkih pristopa ali ne-pristopa na kmetijstvo v Avstriji z obsegom 300 strani. Vedno je bil prepiciran, da je prihodnost samo v skupni Evropi in da bo skupnost domačemu kmetu prinesla prednosti. Na te nove danosti po 1995 je s predavanji opozarjal in pripravljal kmete in kmetice po celi Koroški. »Ponovno sem romal iz občine v občino, saj tedaj ni bilo drugega, ki bi to storil.« Za svoja prizadevanja je prejel »Veliko zlato odlikovanje dežele Koroške«. Kasneje je svoje izkušnje predaval kmetijskim zastopnikom v Sloveniji in bil merodajni svetovalec za ustanovitev kmetijske zbornice v Sloveniji. Slovenska zbornica se mu je za to zahvalila z najvišjim odlikovanjem.

V zadnjih letih smo spoznali Ernesta še bolj kot odličnega glasbenika harmonikaša. S svojim zboričnim kvintetom igra po vsej Koroški, s katerim ima več kot 30 nastopov letno.

Konec koncov pravi Ernest, da se pri kmetijstvu vse začne in konča. »Dokler je človek nastrojen tako, da potrebuje prehrano, se za kmetijstvo ne skrbim. Mladim priporočam, da z dobro izobrazbo in zdravo samozavestjo stopajo po svoji življenjski poti. Če si pri tem že orhanijo optimizem, bodo zagotovo dosegli svoje cilje.«

»Der Bauer war der Erste und wird der Letzte sein!«

In Dieschitz bei St. Egyden befindet sich der Bauernhof des ehemaligen Direktors der Kärntner Landwirtschaftskammer (LK) Dr. Ernest Gröblacher. Über all die Jahre in der LK war es für Ernest Gröblacher selbstverständlich, seinen Betrieb selbst zu bewirtschaften. In den Anfängen noch mit Viehwirtschaft, anschließend als Ackerbau betrieb mit etwas Grünland und Forstwirtschaft. Zu Hause am Hof leben bereits drei Generationen. Neben Ernest uns seiner Frau Susanne, hat sich auch Sohn Markus mit seiner Frau Daniela sein Heim geschaffen. Mit dem Enkelkinder Niklas und Jonas ist auch frischer Wind eingekehrt.

»Es war für mich selbstverständlich, dass ich den Hof meiner Mutter weiterführe. Trotz meiner intensiven beruflichen Tätigkeit bei der LK-Kärnten habe ich nie daran gedacht, mit dem Bewirtschaften aufzuhören, im Gegenteil, ich bin als so genannter 'Flutlicht-Bauer' in die Geschichte eingegangen. Natürlich konnten viele Dinge erst in der Nacht erledigt werden, doch diesbezüglich war ich kreativ,« erzählt Ernest aus seinem bäuerlichen Alltag wenige Jahre zurück. Im Laufe seines Direktorates haben die LK-Kärntner viele Umbrüche begleitet. In besonderer Erinnerung sind ihm die Strukturreform der LK 1976, die Vorbereitungen Österreichs zum EU-Beitritt und der Beitritt selbst geblieben. In dieser Zeit galt es die Kammerbediensteten und die Bäuerinnen und Bauern auf die neuen Gegebenheiten einzustellen und sie darauf so gut wie möglich vorzubereiten. Für seine außergewöhnlichen Bemühungen um die Kärntner Landwirtschaft hat Ernest Gröblacher das Große Goldene Ehrenzeichen des Landes Kärnten erhalten. Ernest war auch maßgeblich am Aufbau der Landwirtschaftskammer in Slowenien beteiligt, was ihm 2005 die höchste Auszeichnung der slowenischen Kammer brachte.

Um den Erhalt der Landwirtschaftskammer macht sich Gröblacher wenig Sorgen: »Nach wie vor muss sich der Mensch mit Lebensmitteln ernähren. Solange dem so ist, wird es einen Bedarf an Landwirtschaft geben – und dieser Bedarf wächst.« Auf die Frage, was die Jugend heute für die Landwirtschaft mitbringen muss, antwortet Ernest: »Eine gute Ausbildung, ein gesundes Selbstbewusstsein, dazu noch etwas Optimismus – so ausgestattet dürfte es kein Problem sein, die Lebensziele zu erreichen.«